Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 27 (527) ◆ П'ятниця, 12 лютого 1993 року ◆ Ціна 5 крб.

«ЗАКЛИКАЮ ВСІХ СХАМЕНУТИСЯ — І ДЕМОКРАТІВ, І КОНСЕРВАТОРІВ»

Прес-конференція Голови Верховної Ради України Івана ПЛЮЩА 10 лютого 1993 року

Дещо несподіваним було вступне слово голови парламенту на нинішній прес-конференції. Іван Степанович розповів про свою розмову з народним депутатом України Дмитром Павличком з приводу того, як незадовільно організовано Дні культури Білорусі в Україні. Демократичні сили, зазначив Іван Плющ, — надто успішно і тривалий час звинувачують «партію влади», до якої передусім належать Л. Кравчук, І. Плющ, інші керівники держави, у тому, що ми щось не так робимо. Але у нас є приклади того, що демократичні сили у деяких питаннях теж програють. Гуманітарну ланку в уряді очолює Микола Жулинський, міністр культури — Іван Дзюба, в Києві культуру очолює Віталій Дончик. Це демократи. За наполяганням Дмитра Павличка я побував у палаці «Україна», де проходили заходи, присвячені Дням культури Білорусі в Україні. В цьому палаці я бував багато разів на різних заходах і в різних посадах. Але жодного разу не був в «Україні», коли зал напівпорожній. Раніше, років 15 тому, зауважив І. Плющ, коли за організацію таких заходів відповідала у Києві Галина Менжерес, якби керівники республіки відвідали напівпорожній палац «Україна», то не було б не тільки Менжерес. А нині всі на місцях, нема серед кого й крайнього знайти. Під час розмови про це з Віталієм Дончиком один із наших співрозмовників закинув, мовляв, що явка в «Україні» така, як і в парламенті. Визнаючи цю критику, скажу, що це неспівставні речі. Дні культури Білорусі в Україні — це великий міждержавний захід. Хоча вечір пройшов і непогано, мені було соромно за Україну. Як вже потім з'ясувалося, організатором цього заходу була комерційна фірма «Віра». Незрозуміло, чого комерційна фірма виступала у такому амплуа — організатора міждержавних заходів?

(Продовження на 2-й стор.).

НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ВЗАЄМОДІЇ

ОФІЦІЙНИЙ ВІЗИТ Л. КРАВЧУКА ДО ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Як Великобританія, так і Україна зацікавлені в безпеці і стабільності в Європі, у розвитку взаємовигідного співробітництва. Ця думка була основною в ході проведених 10 лютого британо-українських переговорів на найвищому рівні між Прем'єр-міністром Джоном Мейджором і Президентом Леонідом Кравчуком, який перебуває тут з першим офіційним візитом. Сторони підписали ряд важливих політичних і економічних документів, у тому числі Договір про принципи відносин і співробітництво. Нові перспективи для взаємодії двох країн відкривають і угоди, що зачіпають такі сфери, як захист інвестицій, освіта, наука і культура, повітряне сполучення.

У ході офіційного візиту до Великобританії Президент України Леонід Кравчук зустрівся 10 лютого з членами правління Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР).

Президент України докладно інформував керівництво ЄБРР про проблеми розбудови незалежної держави. Для подолання економічної кризи, що її переживає Україна, потрібні невідкладні дії, зокрема взаємовигідне співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями, сказав Леонід Кравчук. ЄБРР, наприклад, міг би сприяти реконструкції підприємств металургійної промисловості з наступною компенсацією всіх затрат за рахунок випуску високоякісної продукції. Є необхідність у створенні спільного із західноєвропейськими компаніями консорціуму по розробці нафтових родовищ, будівництву в Одесі нафтового терміналу, в інших проектах.

Президент Європейського банку Жак Атталі, зазначив, що ЄБРР має намір всіляко підтримувати економічні реформи в Україні. Він особливо звернув увагу на актуальність здійснення проектів по гарантуванню безпеки українських атомних електростанцій і по охороні навколишнього середовища в цілому. Банк, продовжував Ж. Атталі, вже подає допомогу Україні в реалізації програми приватизації, у зміцненні фінансового сектора, розвитку інфраструктури і телекомунікацій.

Після завершення зустрічі сторони підписали момерандум про взаєморозуміння між Україною і Європейським банком реконструкції і розвитку.

Після урочистої церемонії біля будинку Букінгемського палацу Леоніда Кравчука вчора прийняла королева Великобританії Єлизавета II, котра дала сніданок на честь високого українського гостя.

НА КОРИСТЬ ОБОХ НАРОДІВ

10 лютого перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець прийняв уповноваженого уряду Федеративної Республіки Німеччини з питань роззброєння і обмеження озброєнь посла, доктора Йозефа Холіка.

Василь Васильович Дурдинець розповів гостеві про діяльність Верховної Ради у справі розбудови нової незалежної України, виклав основні положення її внутрішньої і зовнішньої політики, в основі якої забезпечення умов мирного розвитку, прагнення до без'ядерного статусу і до активної підтримки зусиль світових держав по обмеженню і послідовному зниженню ядерних озброєнь. Всі зусилля Верховної Ради, виконавчої влади, підкреслив він, спрямовані на те, щоб поліпшити внутрішню ситуацію, соціально захистити населення. Успішне розв'язання цих питань гарантуватиме успіх і у розв'язанні питань зовнішньої політики.

Посол Йозеф Холік зі свого боку відзначив, що він уважно аналізує ситуацію в Україні і з розумінням сприймає дії керівництва України.

Під час бесіди були присутні голова Комісії Верховної Ради України у закордонних справах Д. В. Павличко, заступник міністра закордонних справ України Б. І. Тарасюк.

З ВІДВЕРТИМИ НАМІРАМИ

В Києві з офіційним візитом перебуває делегація Ісламської Республіки Іран на чолі з міністром нафти цієї держави Голям Реза Ага-заде.

Учора делегацію прийняв Голова Верховної Ради України Іван Плющ.

Іран прагне розвивати співробітництво з Україною в усіх сферах народного господарства, підкреслив пан Ага-заде на зустрічі з главою українського парламенту. Він відзначив також, що під час його минулорічного візиту до Києва було підписано ряд документів про співробітництво, але, на жаль, жоден з них не був втілений у життя. Іранський міністр висловив повне розуміння економічної ситуації в Україні, вказавши на можливість укладення контрактів із українськими партнерами на бартерній основі. Іван Плющ подякував панові Ага-заде за виявлену ініціативу. Він також наголосив на тому, що співробітництво між двома державами повинно ширитися і пообіцяв всіляко сприяти цьому.

Того ж дня відбулася зустріч міністра нафти Ірану з першим Віце-прем'єром України І. Юхновським. На ній йшлося про конкретні шляхи втілення в життя раніше досягнутих домовленостей. Окремо обговорювалося питання про будівництво нафтопроводу Іран — Азербайджан — Україна.

ДО ЗЛАГОДИ МІЖ ВІРУЮЧИМИ

Робочу нараду керівників державних і громадських структур з питання залагодження конфліктів між релігійними громадами і безумовного додержання Закону про свободу совісті і релігійні організації в Україні провів перший заступник Голови Верховної Ради Василь Васильович Дурдинець за участю народних депутатів.

Учасники наради дійшли згоди про необхідність якнайшвидше опрацювати і внести на розгляд Верховної Ради деякі доповнення та зміни до Закону України про свободу совісті та релігійні організації, підготувати офіційний коментар до тих статей і положень законів, які мають неоднозначне тлумачення, і забезпечити повсюдно єдине його застосування. Звернуто увагу на необхідність вдосконалення практики виконання судових рішень. Розглянуто і ряд інших пропозицій, реалізація яких сприяла б залагодженню конфліктів і мирові між релігійними громадами.

Міністр оборони України відвідав Севастополь

10 лютого цього року почалась дводенна робоча поїздка міністра оборони України генерал-полковника Костянтина Морозова до Севастополя. Мета візиту — ознайомитись із ситуацією в місті, розглянути цілу низку питань, пов'язаних з проблемами Чорноморського флоту та створенням Військово-морських сил України.

Міністр оборони України зустрівся з представником Президента України Іваном Єрмаковим, Головою ВР Криму Миколою Багровим, командуючим Чорноморським флотом віце-адміралом Едуардом Балтіним, командуючим ВМС України контр-адміралом Борисом Кожиним. У зустрічі взяли також участь генерали і офіцери Міністерства оборони та Головного штабу ЗС України, що супроводжують міністра оборони у цій поїздці.

Вчора Костянтин Морозов відвідав корабель управління ВМС України «Славутич» та ВПК «Керчь» ЧФ, Севастопольський військово-морський інститут.

* * *

Вчора міністр оборони України генерал-полковник Костянтин Морозов дав у Севастополі прес-конференцію для українських та зарубіжних журналістів. Подробиці в наступному номері.

«ЗАКЛИКАЮ ВСІХ СХАМЕНУТИСЯ — І ДЕМОКРАТІВ, І КОНСЕРВАТОРІВ»

(Продовження. Початок на 1-й стор.).

Я навів цей приклад для того, щоб ми схаменулися всі разом — і демократи, і консерватори, і центристи, і ліві, і праві. Настав час кожному реально оцінювати ситуацію і відповідати за все. З критики треба робити правильні висновки.

Півтора року тому ми були переконані, що найголовнішим завданням є створення пакету законів, які відкрили б дорогу економічній реформі і вважали, що головний недолік нашої економіки полягав у надмірній зацентралізованості. Тоді приймали постанови, якими урядові, міністерствам і відомствам заборонялося втручатися у виробничу, фінансово-господарську діяльність підприємств. Коли ми прийняли один з таких документів, тодішній Прем'єр-міністр В. Фокін і Президент України Л. Кравчук телефонували мені у перерві засідань і питали: «Як же тепер працюватимуть міністерства і відомства?».

Минуло півтора року, є новий уряд, новий план дій, нова концепція. Тепер головною причиною провалів є те, що ми допустили некерованість, відсутність управління з боку держави державною власністю.

На мою думку, ми не завжди вірно вчиняємо, поспішаючи давати оцінки, присвоюємо собі право на істину в останній інстанції.

Змінюються кадри, наслідки. У цьому нема нічого дивного, бо ми надто молода держава, яка ще не має системи державного управління. Це треба пережити, але року для того замало. Системи творяться роками. А у нас поки що, на жаль, немає системи — ні фінансово-кредитної, ні митної, ні системи кордонів. Як же держава може бути прозорою? Держава — або вона є з усіма атрибутами, або її немає. Але з цього приводу ще й досі тривають суперечки. Як же бути без кордонів, коли не Україна, а Росія першою ввела квотування, ліцензування і механізм режиму зовнішньоекономічної торгівлі? Україна багато говорила про це, але значно менше зробила, ніж Росія. Якби були кордони, то не вдалося б нікому вивезти з України товарів і ресурсів на 10 мільярдів карбованців.

Про все це говорю, — підсумував Іван Плющ, — для того, щоб констатувати: не такі ми вже розумні, талановиті, хто нині при владі, не все робимо правильно. Ми припускаємося багатьох помилок. І для того є об'єктивні підстави.

Далі Голова Верховної Ради України Іван Плющ відповів на запитання журналістів.

Запитання: — На якій стадії перебуває робота з ратифікації договорів про скорочення стратегічних наступальних озброєнь? Уся світова громадськість стежить за тим, як просуваються справи по шляху до ратифікації документів у Верховній Раді. Що означає непоспішність — це технологічний парламентський процес чи політична мудрість?

Відповідь: — Я міг би сказати, що це і парламентський процес і політична мудрість. Але така відповідь не задовольнила б тих, кого це цікавить. Те, що увага світу прикута до нашого парламенту, закономірно, бо процес роззброєння найпотрібніший. Він триває увесь час після другої світової війни. Чому позиція України фокусується у цьому процесі? Моя думка така: Україна, займаючи позицію розвинутої держави (а тільки розвинуті держави володіють такою зброєю) з одного боку виступає як рівноправний, рівнозначний партнер у цьому процесі, а з іншого — Україна не має усіх умов для того, щоб стати таким рівноправним, рівнозначним партнером. Україна хоче з'ясувати для себе усі сторони механізму, запропонованого домовленостями. Передусім, це матеріальні й фінансові ресурси для проведення цієї роботи. Їх нині в Україні немає. Крім того, як позначиться роззброєння на безпеці України? Це два принципові питання. Повністю підтримую Президента України Л. Кравчука, який на всіх рівнях підкреслює, що тільки-но Верховна Рада і народ України переконаються у тому, що безпека держави гарантується, що ми не матимемо втрат, що вони якимось компенсуватимуться за певних умов, Україна ратифікує цей договір. Вести мову про те, що він не буде ратифікований, нема жодних підстав. Наскільки швидко вдасться розв'язати зазначені проблеми, залежатиме не тільки від наших бажання і здібностей, але й від тих, хто так чекає цього рішення. Мало чекати, мало бажати, необхідно взяти безпосередню участь у цьому процесі.

Україна записала в Декларації про державний суверенітет, що в майбутньому хоче бути без'ядерною, позаблоковою, нейтральною державою. І ось вже пропонується створити блок у рамках СНД. Це менший блок, ніж блок країн Варшавського Договору, але це все ж таки блок. Як бути? Одні знову звинувачують Президента, що він не підписав угоду, інші кажуть: «А як же він міг підписати, якщо Україна позаблокова?». І що тепер означає поняття «нейтральна держава»? Раніше було зрозуміло. Існували, узагальнено, два блоки — НАТО і країн Варшавського Договору. Тепер же немає яскраво виражених блоків. Тобто статус нейтральної держави необхідно уточнити.

Запитання: — Прихильником якої виборчої системи ви є? Мажоритарної, пропорційної чи змішаної?

Відповідь: — За сучасних умов найкращою, на мою думку, є мажоритарна виборча система. Але треба враховувати перспективу, тому, мабуть, слід віддати перевагу змішаній системі. Тільки от питання: в яких пропорціях «змішувати». Над цим треба працювати.

Запитання: — Найближчим часом прийматиметься бюджет України. Чи скорочуватимуться соціальні програми? Яку частину становить оборонний бюджет?

Відповідь: — Поки що немає кінцевого варіанта проекту бюджету, бо, як зазначив Прем'єр-міністр Леонід Кучма, між Україною і Росією не досягнуто домовленостей щодо цін на енергоносії. Без розв'язання цієї ключової проблеми відпрацювати бюджет неможливо. Щодо спрямованості бюджету на соціальні програми. Програма з ліквідації наслідків чорнобильської аварії матиме як і минулого року пріоритет. Уряд нині працює над удосконаленням механізму захисту, щоб захищати не всіх, а лише тих, хто без цих заходів не проживе.

Запитання: — Незабаром у Санкт-Петербурзі скликається міжпарламентська асамблея. Чи може цей орган дати щось корисне для утвердження нашої держави?

Відповідь: — Руслан Імранович Хасбулатов у своєму листі до мене запрошує взяти участь у роботі цієї асамблеї. Ми не відмовляємося тісно співпрацювати з усіма Верховними Радами держав колишнього Союзу. Навіть запропонували форми праці на рівні комітетів і комісій. Після проробки законопроектів у такий спосіб вони б пропонувалися для розгляду національним парламентам. Позиція Р. Хасбулатова інша — працювати в рамках міжпарламентської асамблеї. Україна не брала участі в її роботі і вважає, що така структура є зайвою для нашої держави.

Ми інтегруємось до Ради Європи. Є асамблея НБСЄ. Всі республіки колишнього Союзу подали заяви і чекають, коли їх прийматимуть до тієї міжпарламентської асамблеї. То навіщо ж ще проміжну асамблею створювати?

Запитання: — Чому Верховною Радою зволікається питання про пряме обрання голів міських і селищних Рад? Якими мають бути повноваження і підпорядкування голів після таких виборів?

Відповідь: — Поки ми не визначимося з представницькою і виконавчою владою на місцях, наші закони, постанови, укази Президента провисатимуть. Їх ніхто не виконує. Намагаюся переконати Комісії, Президента у тому, що слід швидше приймати закон і провести вибори. Інститут стратегічних досліджень провів опитування. З'ясувалося, що представникам Президента у районі довіряють 11,2 відсотка громадян, в області — 18,8 відсотка. Майже половина респондентів підтримує вибори представницьких органів влади на місцях. Люди на вибори прийдуть. За даними цього ж опитування, не збирається голосувати лише 21 відсоток виборців. Втім, голови Рад базового рівня не бажають дострокових виборів. Вони готові «вмирати» разом, а треба разом виживати.

Запитання: — На сьомій сесії Верховної Ради планується розглянути нову редакцію Закону про мови. Чи означає це, що Україна матиме дві державні мови? І ще одне — доки журналістів будуть «просвічувати» на вході у парламент?

Відповідь: — Закон про мови приймала Верховна Рада попереднього скликання з піднесенням. Вже тоді в ній були сили, які ніколи не втрачали надію на те, що українська мова буде державною. Але, як в усьому, ми звикли до перегинів. Була русифікація — давай проведемо й українізацію. Буду відвертим: у 1975 році перший секретар обкому питав мене: «Иван, ты можешь говорить на нормальном языке?» Тобто українська вважалася ненормальною. Але це не означає, що ми сьогодні маємо всілякими засобами примусити завтра російськомовне населення говорити українською. Переконаний, що українська мова, така красива і співуча, ввійде в наше життя. Але вона нині стала предметом конфронтації, політичним питанням. Мова від цього не виграє. Моя ж відповідь така: державною мовою в Україні буде українська. Але не слід нікого звинувачувати, що говорить російською, треба сприяти тим, хто бажає навчатися української.

Щодо того, що «світять» журналістів. Це робиться в усіх парламентах. Але все з розумом. Ми знаємо вже людей. Журналісти у цивілізованих парламентах шанована категорія. У нас же ставлення не зовсім таке. Ними хочуть управляти.

Запитання: — Шановний Іване Степановичу! Даруйте, Україну обікрали. Президент Росії Б. Єльцин підписав Указ про правонаступність Російської Федерації на власність колишнього Союзу за кордоном. Якими будуть кроки України щодо цього?

Відповідь: — Це надзвичайно важливе питання. Ось зміст документа: «В целях правового обеспечения государственной собственности Российской Федерации за рубежом и в связи с подписанием соглашения о распределении всей собственности бывшего Союза ССР за рубежом постановляю: Российская Федерация как государство — продолжатель Союза ССР принимает на себя все права на недвижимую и движимую собственность бывшего СССР, находящуюся за рубежом, а также выполнение обязательств, связанных с использованием этой собственности» Правительству Российской Федерации все вопросы, связанные с реализацией соглашения о собственности бывшего Союза за рубежом от 30 декабря 1991 года, решать на двусторонней основе».

Тепер я дозволю собі прокоментувати цей документ. Якщо ми просто звинувачуватимемо Президента Росії у тому, що він підписав такий документ, то це не призведе ні до чого компромісного. Реальність така, що ми маємо йти на взаємовигідну торгівлю з Росією, передусім, щодо енергоносіїв. Якщо ми не одержимо російської нафти, то купити її, скажімо, у якогось «дяді Сема» чи іншої «тьоті» ми не встигнемо, щоб забезпечити посівну. З Росією треба знаходити спільну мову. Я ніколи не був прихильником того, щоб іти на поклон до Росії, бо це було б шкідливо і для самої Росії, а не тільки до України. Треба більше приділяти уваги переговорам з Росією. Якщо ж ми у зв'язку з таким указом ліквідуємо свої підписи і домовленості, це буде підставою звинуватити Україну у непоступливості.

А це не так. Питання власності було стрижневим після Біловезької зустрічі у Мінську, Алма-Аті. І ось остання зустріч у Мінську, здавалося, привела до порозуміння. Та ось з'являється такий указ. Може, це якраз документ з того пакету, про який Борис Миколайович говорив «у нас есть пакет, но я пока о нем не буду говорить»? Що нам робити? Ті, хто мав протягом року розв'язувати це питання на рівні Президентів, глав урядів, мають відповідно реагувати. Крок Росії щодо власності за кордоном можна розцінити як грубе порушення домовленостей. Слід вимагати негайної зустрічі, щоб запитати у Б. Єльцина, чому він підписав цей указ. Цей крок якраз і є приводом для серйозної розмови, щоб з'ясувати, хто ж насправді — Україна чи Росія — реально виступає проти СНД.

— Іване Степановичу, яка ваша думка з приводу існування в деяких політичних колах ідей прийняття нової Конституції не парламентом і не шляхом референдуму, а конституційною асамблеєю?

— Ви знаєте, я прихильник того, що головне написати такий проект Конституції, який би сприймався і Верховною Радою, і асамблеєю, і народом України. А якщо проект, запропонований сьогодні, викликає інколи конфронтацію, то він не може бути прийнятий ні в якій формі. Щодо конституційної асамблеї, то треба спершу продумати механізм її. Слід пам'ятати також: у нині діючій Конституції чітко записано, що до виключного права Верховної Ради належить прийняття Конституції. Але над Конституцією треба працювати, що весь час і робиться. Тиждень тому підготовлено і запропоновано ще один з варіантів проекту нової Конституції, який суттєво відрізняється від винесеного на всенародне обговорення. І ті, хто думає, що такого обговорення не відбулося, помиляються. Велика група людей сумлінно опрацювала всі пропозиції і зауваження, вони будуть узагальнені, роздруковані і роздані депутатам. У ході обговорення надійшло 47 тисяч пропозицій. Всі вони систематизовані, і новий проект зроблено з їх урахуванням.

(Закінчення на 3-й стор.).

«ЗАКЛИКАЮ ВСІХ СХАМЕНУТИСЯ — І ДЕМОКРАТІВ, І КОНСЕРВАТОРІВ»

(Закінчення. Початок на 1-й—2-й стор.).

Тому вважаю, що більше енергії слід витрачати на опрацювання проекту, а не на те, хто його буде приймати.

— Іване Степановичу, чому Україна приділяє значно більше уваги поверненню німців і кримських татар на Україну, ніж самих українців, яких мільйони в колишньому СРСР? І чи буде продовжено строки прийняття громадянства в Україні?

— Я буду за те, щоб продовжити. А щодо першого, то навіть не радив би так ставити питання, що ми сприяємо поверненню німців і татар, а не українців. Наприклад, протягом тривалого часу ведуться розмови навколо української армії.

Так-от, називалася цифра, що 150 тисяч офіцерів-українців проходять сьогодні службу за межами України і їх треба повернути на Батьківщину. Будучи в Міністерстві оборони, я запитав, хто володіє такою статистикою і чи є дані про тих, хто бажає переїхати в Україну. Мені відповіли, що таких даних немає, але є звернення. Їх десь близько 40 тисяч. Тобто предметної розмови не було. У той же час сьогодні офіцерів-росіян в Україні більше, ніж українців. На жаль, ми не знаємо, хто з них бажає залишитися на Україні, а хто хоче повернутися до Росії. Сьогодні процес міграції потребує законодавчого вирішення і регулювання. При цьому необхідна тісна міжпарламентська співпраця з усіма колишніми республіками і приведення законів з цього питання до спільного знаменника.

— Останнім часом досить гучно і по-різному оцінюють дії Кабінету міністрів. Яка ваша думка про кроки уряду Леоніда Кучми зокрема?

— Ви знаєте, перехід до обговорення конкретних особистостей дуже небезпечна річ. Не тому, що я боюся сказати щось не так, а тому, що це дає привід для різних тлумачень. Бо один може зрозуміти так, а другий — інакше. Я вважаю: Верховна Рада поступила правильно і засвідчила свою дієздатність, відправивши попередній Кабінет у відставку й швидко сформувавши новий. Правильно зробила вона, дозволивши Прем'єру сформувати свою команду. Тепер у Верховної Ради є всі підстави питати з нього за всю команду.

На мою думку, Леонід Данилович людина, яка звикла відповідати у своєму житті за все, і, судячи з усього, не збирається відмовлятися від цього й сьогодні. Але ви знаєте, як важко витримувати йому тиск з одного і другого боку. Тож коли прийшла група депутатів і почала вказувати на помилки уряду, то я відверто заявив їм, що якби вони були в уряді, то наробили б ще більше помилок. Не цих, то інших. Бо їх не робить той, хто нічого не робить.

Я вірю у прогресивність цього уряду, бо він відповідальніше, ніж попередній, відноситься до всього того, що робить. Але нинішньому Кабінету міністрів залишилася дуже нелегка спадщина. І, звинувачуючи новий Кабінет міністрів у тих чи інших гріхах, не слід забувати, як багато залежатиме і від дій політичних сил в Україні та Росії, в їхніх Верховних Радах. Тому урядові треба дати можливість розкритися, а вже потім оцінювати.

Стосовно ж Прем'єр-міністра, то я залишаюся при думці, що Верховна Рада зробила вірний вибір, і Леонід Данилович своїми діями виправдовує це довір'я. Йому люди довіряють і я вважаю, що під керівництвом такого Прем'єр-міністра уряд щось зможе зробити на краще.

— Іване Степановичу, як ви ставитеся до того, що Антиімперський Антикомуністичний фронт звинувачує ніби Верховну Раду в тому, що від неї нібито виходить загроза комуністичної реставрації, загроза урядовим реформам, а Рух та інші організації готують кампанію «Весна України», під час якої закликатимуть до припинення повноважень цього парламенту? І друге. Чому депутати стверджують: список 242 депутатів, які поставили свої підписи під вимогою про скасування рішення Президії Верховної Ради щодо заборони КПУ, ви тримаєте у своєму сейфі?

— Пам'ятаю, як мене питали, що таке Рух і про ставлення до нього попервах. Але Рух набирався сил, а його прихильники росли, як гриби після дощу. Тільки не всі зізнавалися в тому, що симпатизують йому, бо боялися. Так ми вже виховані, адже весь час жили «під ковпаком».

Рух, вважаю, виконав значну роботу. Але в процесі розвитку він почав змінюватися. І не на краще. Розгорілися суперечки, кого ж підтримувати — Президента чи Верховну Раду. Внаслідок цього Рух перестав рухатись і змінюватися, а натомість почався розкол. Щодо останнього, то одні вважають, що це дійсно так, інші — ні. Так от, у нас сьогодні вже два рухи. Один — політична партія. Народний Рух України, а другий — всенародний Рух України. А який з них народніший, я не знаю. А поряд з ними виник Конгрес демократичних сил, далі — Антиімперський Антикомуністичний фронт. У них одні й ті ж люди. І саме вони побачили у діях Верховної Ради реставрацію Компартії. Але я маю всі підстави сказати: цього немає. **Ні відновлення КПРС чи Компартії України, ні втягування в колишній Союз, ні повернення до командно-адміністративної системи.**

Чому утворилося стільки організацій? Очевидно, кожен хоче сьогодні заявити, що він найбільший патріот і що тільки він правильно бачить, як розбудовувати демократичну Україну. І це дуже небезпечно. Адже сьогодні конструктивної опозиції в Верховній Раді немає.

Пам'ятаєте лозунг «Україна без комуністів»? Якби ми тоді підтримали його, чи змогли б будувати державу Україну? Ні. Це я вам відверто кажу. Коли ж комуністи підтримали ідею державності, ми безболісно досягли мети і гордимося тим, що не допустили в себе конфліктів і що це наше найбільше завоювання. Тому нам сьогодні необхідно набратися мудрості і не шукати в парламенті групу 239, якої вже немає, не звинувачувати одне одного у поверненні до старого. Лише за цих умов ми зможемо прийняти законодавство, за яким сформувати представницькі органи влади і виконавчі органи на місцях. Якщо ж підемо на конфронтацію, то добра не жди. І краще прямувати туди, куди потрібно, повільно, ніж стрімко невідомо куди.

Щодо списків, то вони лежать у мене на столі, а не в сейфі. Я їх не показую нікому, щоб не травмувати людей. Тим більше, що з багатьма народними депутатами мав розмову. І коли запитував, що вони мали на увазі, коли ставили свій підпис, то у відповідь чув: до нас підходили і запитували: «Ти за суд над партією? Ні? Ти за те, щоб нас, колишніх комуністів, судили? Ні? Так підпиши». Але є відверто і такі, хто вважає, що ми повинні відмінити указ і цим самим зняти проблему.

На мою думку, дане питання необхідно розглянути. Створити депутатську комісію, яка б розпочала обгрунтування і підготовку його на розгляд сесії. Обговорити в постійних комісіях, отримати їх висновки. Думаю, у нас вистачить сил домовитись про те, що нікого не мають права переслідувати за колишнє членство в Компартії. Цього не повинно бути так само, як і не може бути відновлення колишніх структур. Бо декому хочеться вже завтра провести пленум ЦК, потім пленуми обкомів, міськкомів і відновити все. Цього бути не може, оскільки не було Компартії України, а був лише доблесний загін КПРС. Хочуть організувати Компартію України — це їхнє право. Нехай організовуються, записуються, проводять збори, приймають статут і т. д. А якщо хтось мислить, що вже завтра сидітиме у кріслі секретаря обкому, міськкому чи райкому, то він помиляється, бо вже й крісла того немає, і килимів також.

— Через два з половиною місяці закінчуються надзвичайні повноваження уряду. Це досить малий термін. Як ви вважаєте, Верховна Рада повинна їх продовжити чи вона настроєна, як свідчать останні засідання, все-таки позбавити уряд цих повноважень?

— Я вважав і вважаю, що п'ять місяців — це несерйозно. Але ми не сприймаємо як трагедію визначення такого терміну. Розглянемо, і повноваження можна буде продовжити. А п'ять місяців достатньо для визначення Верховною Радою правильності чи неправильності курсу уряду. На мій погляд, повноваження будуть продовжені, бо урядові принаймні необхідно завершити господарський рік. Це перше.

Друге. Для Верховної Ради і без повноважень, переданих урядові, роботи вистачає. Лише під час пленарних засідань за неповних три роки розглянуто більше тисячі питань. Так що працювати є над чим. І одне з найважливіших завдань для Верховної Ради сьогодні — це визначитися із законодавчою, правовою основою для формування представницьких і виконавчих органів влади всіх рівнів, у тому числі і верховної.

— У мене не запитання, а маленьке прохання. Я один з іноземних кореспондентів «Голосу Америки». На запитання про «СТАРТ-1», яке цікавило і мене, ви відповіли російською мовою. Мене в Америці не примушували вивчати її, трохи володію українською. І думав, що тут, в Україні, мені буде легко. А виявляється — ні. Отож прохання пам'ятати про тих іноземних кореспондентів, які володіють українською, а не російською. Ви ж чудово розмовляєте українською мовою.

— Приймаю ваше зауваження, вважаю його вірним, але я виконав прохання кореспондента. І друге. «Останкіно» більше дивиться російськомовне населення. І для того, щоб вони розуміли мене без перекладача, я відповів російською. Вважаю ваше зауваження правильним, але моя помилка не така вже й велика.

Світлана ПИСАРЕНКО,
Василь ТУГЛУК,
парламентські оглядачі.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Леонід КУЧМА:

«ДАВАЙТЕ РАЗОМ ШУКАТИ ВИХІД З КРИЗИ»

Саме цій проблемі, що хвилює сьогодні всіх і кожного в Україні, була присвячена зустріч Прем'єр-міністра нашої держави Л. Д. Кучми із представниками ділових кіл України.

Відкриваючи зустріч, Прем'єр-міністр, зокрема, зазначив, що в економіці України існує безліч гострих проблем, що економічне становище держави, на жаль, поки що не поліпшується, хоча за останні два місяці вдалося стабілізувати обстановку в промисловості, дещо призупинити катастрофічний спад виробництва — фактично зупинити насування національної кризи. Одна з найголовніших проблем для економіки і взагалі для існування України, наголосив Л. Д. Кучма, це — економічні стосунки з Росією. Бо остаточних цін на нафту, незважаючи на інтенсивну роботу уряду, поки що немає — російський уряд ще не визначив їх. Хоча добре відомо, що Росія тримає курс на світові ціни, а частина її вищих урядовців та впливових політиків ніяк не може відмовитися від політики «нафтового батога» щодо України. Наприклад, за січень 1993 року з Росією по державних поставках, які повинні виконуватися згідно із міждержавними угодами, підписаними протоколами, ще не надходило жодного грама бензину. Жодного грама пального, підкреслив Л. Д. Кучма, а нам же треба розпочинати посівну, треба відновити державний резерв, для чого необхідні величезні витрати з бюджету.

Далі Прем'єр-міністр зупинився на характеристиці соціальної обстановки в республіці, зазначивши, що вона вкрай складна і напружена. Глава уряду відверто поділився з підприємцями своїми міркуваннями щодо небезпеки соціального вибуху в Україні, якщо не вдасться загальмувати чи хоча б збити темпи інфляції. І після цього, попередив він, ще невідомо, хто і які сили можуть прийти до влади. Тож давайте разом шукати вихід з кризи, разом міркувати, як і що робити далі, як виходити із економічної скрути, котра загрожує самому існуванню держави, бо один уряд не впорається, підсумував Прем'єр-міністр.

Про необхідність приведення у відповідність чинного законодавства із курсом уряду на ринкові реформи, на економічні перетворення та про потребу терміново ухвалити кілька документів, що дадуть змогу сподіватися на збільшення іноземних інвестицій, говорив віце-президент Спілки юристів України В. П. Сумін. Цікаві пропозиції щодо вирішення для України проблем енергоносіїв, закупівлі позаквотової нафти в Росії та про створення Міжнаціональної нафтової компанії виклав генеральний директор об'єднання Агросинтез В. М. Стратієнко.

Представники ділових кіл запропонували також створити Раду ділових кіл та підприємців Кабінету міністрів та спеціальну експертну групу з фахівців-економістів і юристів, які могли б допомагати урядові у роботі над економічними декретами та рішеннями. Л. Д. Кучма погодився із доцільністю створення такої Ради при Кабінеті міністрів і запросив фахівців від комерційних структур до ділової співпраці з міністерствами і відомствами, які розроблюють нові документи.

Прес-служба Кабінету міністрів України.

Продиктовано в номер

НАЦІОНАЛЬНА ГВАРДІЯ НА ВУЛИЦЯХ ХАРКОВА

Сиренами міліцейських «уазиків» та вогнями маячкових блискавок заявили про себе на вулицях Харкова спільні патрулі міліції та національної гвардії України. Поки що не відомо, чи налякали вони таким чином знахабнілий злочинний світ, але принаймні у двох районах міста, особливо неспокійних з точки зору міліцейських протоколів, стало трохи безпечніше. З допомогою гвардійців місцева влада збирається врешті-решт навести порядок в криміногенних точках майже двохмільйонного мегаполіса.

НАРКОСПРУТАМ БУДЕ ТЯЖКО

Перш ніж сісти за стіл переговорів і укласти відповідні угоди про співробітництво з МВС України, делегація у складі префекта, директора відділу координації і планування сил поліції Італії Пикколеллі, квестора Родоменте, підполковника Дель Гаудіо та інших відповідальних поліцейських республіки 10 лютого ознайомилася з досвідом діяльності чернігівської міліції, яка за підсумками року має найкращі показники у розкритті тяжких злочинів. В обласному відділі внутрішніх справ, міськраді відбулися розмови про проблеми боротьби з наркомафією, злочинними угрупованнями.

НАРУГА НАД КОБЗАРЕМ

Громадськість Ужгорода обурена наругою над пам'яттю великого Кобзаря України. Компетентні органи узялися за пошук мерзотників, які понівечили мармурову плиту на площі Богдана Хмельницького — нагадування про те, що на Шевченківське свято тут буде встановлено монумент Тарасу Григоровичу. Конкурсна комісія зупинила свій вибір на доробку голови Спілки художників України Володимира Чепелика, доручивши втілити цей задум київському виробничо-технічному об'єднанню «Художник». Вже знайдено 70-тонну семиметрову суцільну брилу сірого граніту, з якої висікатиметься пам'ятник.

ОЙ, ЧИЙ ТО КІНЬ

Ця майже детективна історія бере початок в 1943 році, коли волинянин Сидір Гамальчук партизанив у з'єднанні Федорова. На території Польщі партизанському загонові імені Ворошилова, в якому служив Гамальчук, знадобилися коні.

— В селі Довгоброди, що на території нинішнього Люблінського воєводства, в мене був знайомий поляк Адам Марцеха, — пригадує сьогодні Сидір Йосипович. — Я попросив дати нам коня з умовою, що поверну його. Але життя так склалося, що після війни мені не довелося побувати в цих місцях. У 1991 році я розшукав Адама в Польщі, їздив до нього в гості. Ми згадували молоді роки. І я вирішив, що коня повинен йому повернути. Свого слова Сидір Йосипович дотримав. Восени 1992 року за власні кошти він купив коня в одному з господарств Луцького району. Хотів перевести через кордон... Виявилося, що це не так просто. Довелося звернутися до СБУ. Через деякий час з Києва прийшло добро на передачу коня, переведення його через українсько-польський кордон в районі селища Устилуг на Волині.

— Затримка за карантинною службою Польщі, — кілька днів тому розповідав мені Сидір Йосипович. — Надіюся, що в найближчий час це питання вирішиться. І мені на душі стане легше.

В телефонній розмові з працівниками Служби безпеки Володимир-Волинського району, які сприяють переведенню коня через кордон, я дізнався, що з української сторони затримки не буде.

Коли передача коня польській стороні відбудеться, редакція повідомить своїх читачів.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Що почім!

КОМУНАЛЬНИКИ МАЮТЬ НАМІР «ОЗБРОЇТИСЬ»

Радянські танки знає весь світ, а от про техніку для комунальників мало хто чув. Але конверсія ВПК надає чудовий шанс житлово-комунальному господарству республіки і собі «озброїтись» сучасними технічними засобами, підтягнутися до рівня тих галузей, які не занепали від планування за залишковим принципом. У деяких містах України вже вийшли на лінію перші тролейбуси виробництва дніпропетровського «Південмашу». Невдовзі тут народиться і тролейбус нового покоління — конкурентоздатний на світовому ринку. Тролейбусобудування розвивається у Львові та Вінниці. Існуючих потужностей вже досить для відродження національного парку вітчизняних тролейбусів, що перебуває сьогодні у критичному стані.

На замовлення «Держжитлокомунгоспу» дніпропетровські ракетобудівники розробили комплекс агрегатів для догляду за прилеглими до будинків територіями. Ці механічні та електронні «двірники» за своїми характеристиками не мають собі рівних навіть у світовій практиці.

Конверсія тісно поєднала інтереси військово-промислового комплексу і житлово-комунального господарства, а споживач від цієї співпраці вже одержав сучасні котли, електро- та газові лічильники, насоси, запасні частини для сантехнічного обладнання — понад сто найменувань вкрай необхідної продукції.

У Харкові, Луганську, Вінниці, Миколаєві, Хмельницькому на семінарах, за участю представників держадміністрацій, промисловців та комунальників, обговорили проблеми, можливості конкретних підприємств ВПК щодо зміцнення матеріальної бази комунальників. Підсумувала колективний пошук виходу з кризи спеціальна виставка виробів, яких потребує галузь. Її відвідали близько 150 оборонних підприємств. Попри все, що встигли зробити, у прихильників конверсії настрій не вельми оптимістичний, бо потужності підприємств ВПК України використовуються невповні. Здебільшого оборонні підприємства не зацікавлені випускати цивільну продукцію, потай плекаючи надію, що невдовзі усе повернеться на круги своя: зброя — це товар, який користується незмінно високим попитом на міжнародному ринку. Держжитлокомунгосп марно півроку вів переговори з Вінницьким авіаремонтним заводом щодо організації бази для капітального ремонту тролейбусів. Не справдились надії одержати вкрай необхідну машину для швидкісного прокладання водо-, тепло- і газомереж від Житомирського танкоремонтного заводу. Аби бажання промисловців, наша галузь закидала б замовленнями підприємства ВПК. Йдеться про створення системи розподілу і контролю за споживанням питної води, децентралізовані системи теплопостачання, для яких потрібні високоефективні котли, автоматика, засоби управління та інше. Як зацікавити у цьому промисловців? Видається розумним поміняти механізм управління конверсійними програмами. Відмовитись від цільових асигнувань. На підготовку виробництва виділяти пільгові кредити, що вже опробовано у Запоріжжі під час становлення виробництва електроплит. А ще — віддати фонд конверсії до рук спеціалізованого держбанку. Гарантами кожної адресної позики має бути міністерство машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України та відомство, зацікавлене у виготовленні певної продукції. До кредитування конверсії варто залучати й комерційні акціонерні банки.

Юрій ЛИХОШВА,
заступник голови Держкомжитлокомунгоспу України.
Київ.

У партіях і рухах

А СОЦІАЛІСТИ — ПРОТИ... ПРЕЗИДЕНТА

В Донецьку відбувся розширений пленум обкому Соціалістичної партії, що обговорив підготовку до «дня єдиних дій», який заплановано провести в області 13 лютого. На цьому заході під гаслом «Чи є майбутнє у Донбасу?» колишні комуністи мають намір повести розмову про необхідність збереження тісних контактів в межах СНД, про введення державної двомовності в Україні, про підвищення цін і проблеми безробіття...

Окремо слід виділити ставлення соціалістів до політики Президента. Вони сповнені рішучості розпочати збирання підписів за виявлення недовіри Леоніду Кравчуку. З цією метою вирішено розпочати пікетування біля шахт та заводів. Перше вже відбулося коло донецької шахти імені Калініна.

Юрій ДОЦЕНКО.

Щось новеньке

ЗНАЙОМСТВО З КОНВЕНЦІЯМИ

З 8 до 10 лютого на базі МЗЕЗ України проходив семінар «Актуальні проблеми міжнародного торгового права». У його роботі взяв участь Представник ООН в Україні пан Браун та три експерти Комісії ООН з міжнародного торгового права (ЮНСІТРАЛ).

На семінарі розглядалися різні правові аспекти міжнародної торгівлі, зокрема, міжнародні правові документи в цій області. Експерти Комісії ООН коментували та роз'яснювали міжнародні конвенції, присвячені питанням міжнародної куплі-продажу, регуляції порядку укладання міжнародних контрактів в галузі промисловості, банківських розрахунків і платежів, міжнародних перевезень, державних закупок та порядок вирішення міжнародних торгових спорів.

Власна інформація «ГУ».

До уваги учасників лотереї «ГУ»

ЯК ОДЕРЖАТИ ВИГРАШІ В УЖГОРОДІ

У зв'язку з тим, що додзвонитися до Ужгорода по телефону з далеких (і не тільки) населених пунктів республіки досить складно, вирішили опублікувати порядок одержання виграшів у газеті.

В основному — це пральні машини «Марічка» виробництва ужгородського заводу «Електродвигун». Для власників «щасливих» білетів пропонуються два варіанти. Перший — приїхати до Ужгорода і одержати пральну машину безпосередньо на підприємстві (від залізничного та автобусного вокзалів їхати автобусами № 10 чи 16 до зупинки «Електродвигун»). Там слід звернутися до начальника відділу збуту Проця Івана Георгійовича (телефон 2-59-53) і пред'явити паспорт та квитанцію про передплату «ГУ». Відповідні списки на завод уже передані.

Окремі громадяни цікавляться габаритами «Марічки». Повідомляємо: вага 15 кг, висота 75 см. Цьогорічна ціна — 21 тисяча карбованців.

Другий варіант — одержати замість пральної машини телеграфним переказом її вартість. З врахуванням поштових послуг це буде близько 18 тисяч карбованців. Для цього необхідно письмово (м. Ужгород, вул. Краснодонців, 1, завод «Електродвигун», Процю І. Г.) повідомити про ваше рішення, вказавши одночасно в листі серію та номер паспорта, коли і ким виданий, номер квитанції про передплату «ГУ» та вашу точну адресу.

Виграші видаватимуться з 15 лютого по 1 березня щодня, крім суботи та неділі, з 8 до 17 години за київським часом. Грошові перекази теж висилатимуться протягом цього періоду. Інші подробиці в ужгородському корпункті газети по телефону 2-45-93, Горват Микола Степанович.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ПОГОДА

12 лютого в Україні без опадів, 13 лютого у східній частині подекуди невеликий сніг. Вітер північний, 5—12, на Лівобережжі подекуди пориви 15—19 метрів на секунду. Температура вдень 0—6 градусів морозу, вночі у західних і південних областях 3—8, на решті території 9—15, у східних областях подекуди 17—20 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень без опадів. Вітер північний, 5—10 метрів на секунду. Температура 0—5 градусів морозу.

Коротко

ПІОНЕРИ СТАЛИ КОЗАЧАТАМИ

Понад дві тисячі козачат налічується сьогодні у школах Харківщини. І їх лави зростають, як не без гордості повідомив начальник обласного управління культури Олексій Марченко. Як і піонери, козачата носять галстуки — синьо-жовті. Щоб стати до лав козачат, не обов'язково знати моральний кодекс будівництва будь-якого «ізму», досить бути просто відважним хлопчаком. Є у козачат і вожаті — курсанти деяких харківських військових училищ.

Микола КОСИЙ.
Харків.

ПЕВК ПРОПОНУЄ ПРОГРАМУ ВИХОДУ З КРИЗИ

У Сімферополі пройшла республіканська науково-практична конференція «Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку Криму». Вона організована координаційною радою Партії економічного відродження Криму (ПЕВК). У конференції взяли участь вчені кримських вузів і науково-дослідних інститутів, бізнесмени, представники ряду громадських об'єднань, висловлювалися різні думки. Були проаналізовані дані соціологічних опитувань, наукових розробок, практичний досвід. Зроблено спроби виявити найбільш оптимальні методи оздоровлення економіки.

— Ми організували цей науковий форум, — сказав співголова ПЕВК В. Шевйов, — для того, щоб при підготовці перспективної програми дій спиратися на об'єктивну наукову основу.

Олександр ПІЛАТ.
Крим

Знак біди

КРИВАВИЙ ІНЦИДЕНТ

Вночі у гірському селі Виженка Вижницького району міліцейський патруль відкрив вогонь по машині подружжя Чепілів. Кулями потрощено скло, пробито бензобак, поранено дружину водія, яка сиділа на задньому сидінні з немовлям. Потім міліціонери побили кийками водія, прошили йому груди автоматною чергою. Ціною неймовірних зусиль його вдалося врятувати. Міліціонери стверджують, що водій не зупинився на їхню вимогу. Потерпілі це категорично заперечують.

Наступного дня сотні горян прийшли на стихійний мітинг, вимагаючи суворо покарати міліціонерів, говорили, що працівники Вижницького РВВС поводять себе зухвало, ігнорують закон, беруть хабарі. На мітингу виступив начальник обласного УВС генерал-майор міліції Володимир Пономаренко. Він обіцяв у випадку підтвердження вини суворо покарати міліціонерів, підтримував думку про гласну атестацію працівників РВВС.

Василь БАБУХ.

Контакти

НЕ ЗУПИНИТИСЯ Б НА ПІВДОРОЗІ

Нещодавно у Києві побували керівники трьох британських фірм — «Ді джі пей», «Керіс браун» і «Ей ей технолоджі», які планують співпрацювати з українськими партнерами в галузі ліквідації наслідків чорнобильської аварії.

Ініціатором цього візиту був один з керівників фірми «Ді джі пей», українець за походженням, Майкл Манзій. За його словами, вони приїхали в столицю України, щоб взяти участь у конкурсі «Укриття» і запропонувати проект дезактивації грунту чорнобильської зони.

Британські бізнесмени під час перебування у Києві зустрілися з представниками Мінчорнобилю, Міністерства охорони здоров'я та кількох українських фірм. На думку Девіда Тонера, який очолює «Керіс браун», переговори були плідними і, незважаючи на деякі складнощі, сторони в усіх питаннях дійшли згоди. Керівник фірми «Ей ей технолоджі» Майкл Тенбл перед від'їздом до Лондона заявив, що переконаний: співробітництво між британськими і українськими підприємцями не зупиниться на півдорозі.

Анатолій ЧЕМЕРСЬКИЙ.

У дипломатичних колах

Доводиться рахуватися

Зовнішня і внутрішня політика, побудова своєї розвинутої економіки, формування валютно-фінансової системи — ці та інші важливі теми обговорювались у Москві, в Російсько-американському прес-центрі. Його гостем став Надзвичайний і Повноважний Посол України в Росії Володимир Крижанівський.

Прес-центр, створений у середині минулого року спільно із спеціалістами Інституту США і Канади РАН та їх колегами з-за океану, дуже швидко перетворився на авторитетний міжнародний центр. Тут виступають люди відомі, дискусії відбуваються гарячі. Гострих запитань з боку журналістів і вчених задано було українському послу чимало.

— Коли ми створювали прес-центр, були впевнені, що теми російсько-американських відносин буде достатньо для роботи,— сказав його керівник Володимир Орлов.— Але тепер зрозуміло, що цим не обмежитись. Україна дедалі активніше заявляє про себе на міжнародній арені, її позиція дуже часто стає вирішальною. Отже, ми дуже задоволені участю українського посла. Уже досягнуто домовленості про регулярні виступи на симпозіумах, конференціях та брифінгах співробітників дипломатичної місії України.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

З «гарячих» точок

РОЗСТРІЛЯНІ ГОРИ

Не вдалася спроба шляхом переговорів покласти край вогню у Ромітській ущелині, що за 50 кілометрів від Душанбе. У відповідь на пропозицію урядових загонів здати зброю ісламісти, які окопалися тут, відповіли однозначно: «Будемо битися до остаточної перемоги ісламу». Бойові зіткнення, що тривали до цього впродовж двох тижнів, відновилися.

Коментує ситуацію, що склалася там, Геннадій Блінов, заступник міністра внутрішніх справ Республіки Таджикистан:

— Становище наших противників незавидне — вони вже відрізані від продовольчих баз, закінчуються боєприпаси. Майже всі виходи з ущелини взяті нами під контроль, хоч про повну блокаду говорити не можна. Наші шанси на перемогу стопроцентні. Але це не значить, що ми її здобудемо за два заходи. Операція очищення Роміту затягнеться надовго.

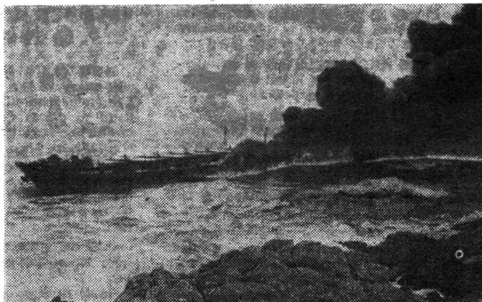
Складність у тому, що нині більшість ісламістів розсередилась по населених пунктах. Якщо ми почнемо проти них лобову атаку, поляже багато наших людей та ще багато мирних жителів. Отож лишається тільки одне — «викурювати» їх в індивідуальному порядку.

Через бойові дії припинилося постачання продуктів у гірські кишлаки. А це означає, що 10—15 тисяч людей, які населяють ущелину, опинилися перед реальною загрозою голоду.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Фотофакт

Багато лиха наробив грецький танкер «Егейське море», якого ви бачите на знімку. Після того як у грудні минулого року це судно сіло на мілину, розколовшись навпіл, лише за сто метрів від узбережжя іспанської провінції Галісія, з нього вилилася в море і загорілася більша частина з 80 тисяч тонн нафти.

І хоча, на щастя, обійшлося без людських жертв, економіці Галісії завдано відчутної шкоди. Досі заборонено виходити в море на промисел тисячам тамтешніх рибалок. А для очищення від нафтових плям славнозвісних галісійських пляжів, як уже підраховано, доведеться витратити мільярд песет.

Обережно, дезинформація!

ПАХНЕ «ЛИПОЮ» І В ЛЮТОМУ

На початку лютого зарубіжні засоби масової інформації поширили «сенсаційну» звістку про те, що під час проведення ремонтних робіт у приміщенні американського Посольства в Києві було нібито виявлено дроти невідомого походження, які можуть свідчити про наявність тут спеціальних пристроїв для прослуховування розмов дипломатів. Таким чином, кинуто тінь на Службу безпеки України, яка начебто причетна до використання технічних засобів проти дипломатичного представництва.

8 лютого газета «Вашингтон таймс» опублікувала кореспонденцію, в якій, здавалося, були розставлені всі крапки над «і». «Один із високопосадових представників держдепартаменту США, — зазначила газета, — заявив, що весь скандал, влаштований навколо можливості підслуховування, є помилкою: наявність «жучків» не підтверджується, і він не має жодного уявлення про будь-які протести українському урядові з цього приводу». Отже, зроблена заява про відсутність якихось підстав для демаршу адміністрації США урядові України.

Однак, незважаючи на це спростування, «сенсацію» про пошук засобів прослуховування в американському Посольстві 9 лютого підхопила телевізійна компанія «Останкіно». За зовнішньої схожості тексту з інформацією «Останкіно» є істотна різниця: московська телекомпанія знехтувала заявою офіційного представника урядової структури Сполучених Штатів Америки, тобто дала глядачеві «інформацію для роздумів».

Що ж насправді сталося в Києві?

Справді, під час реконструкції приміщення Посольства США в Києві були виявлені залишки електричних дротів, які спочатку сприйняли за частину підслуховуючого пристрою. Вивчаючи версію можливої причетності до шпигування за американськими дипломатами спецорганів — колишніх чи теперішніх, — журналісти мали б звернути увагу ось на такі деталі. До серпня 1991 року приміщення, в якому зараз розташовується Посольство, належало Шевченківському райкомові Компартії України. Тодішнім органам держбезпеки, як відомо, оперативний контроль за діями партійних структур був категорично заборонений, і це табу дотримувалося неухильно. Тобто ні про яке обладнання райкому технічними засобами українським КДБ не могло бути й мови.

Наприкінці того ж року київська міська влада передала «осиротілу» після серпневого путчу будівлю американській місії. Реконструкцію й ремонт приміщень робили самі американці, залучаючи до цих робіт зарубіжні фірми. Відтоді вхід сюди відвідувачів чи сторонніх осіб без дозволу господарів став неможливим. Все це свідчить про те, що й «слід СБ України» у цій справі явно надуманий.

Появу в засобах масової інформації згаданого неперевіреного факту можна було б віднести на рахунок недостатнього професіоналізму репортерів та їхньої гонитви за сенсацією. Якби не аналогічний випадок, що стався наприкінці минулого року, коли зарубіжні інформаційні агентства започаткували тему «українського шпіонажу», повідомивши про аналогічний інцидент в американському представництві у словацькій столиці — Братіславі. І вже тоді робилася спроба шукати... слід української спецслужби, та справа, як то кажуть, була шита білими нитками. Одначе сценаристи «сенсаційних» відкриттів зачаїлися ненадовго — це стверджує «метушня» навколо американського Посольства у Києві.

Логічним запитанням з приводу отакої непривабливої суєти з явно політичним підтекстом може бути одне: кому все це вигідно? Кому зручно кинути тінь на Україну, показати її як порушника прав людини, такий собі рудимент тоталітарної системи, де спецслужба начебто нишпорить за іноземцями (що вже про власних громадян казати!).

Нагадаю, що останнє «викриття» з'явилося напередодні візиту Президента України до Великобританії. А на черзі — й українсько-російські переговори щодо скорочення стратегічних озброєнь, інші важливі для України події на міжнародній арені. Тож і забагалося декому виставити Україну перед світом як ненадійного партнера й порушника прав людини.

Мушу розчарувати — не вдалося.

Віктор ВАРЕНИК,
заступник керівника прес-центру Служби безпеки України.

P. S. Редакція попросила прокоментувати повідомлення американських та московських засобів масової інформації з цього приводу першого секретаря Посольства США в Україні у справах преси та культури Джона Брауна. Пан Браун був гранично лаконічним: «У нас нема ніяких коментарів».

Експрес-інформація

ЗІЙШЛИСЯ ТРИ ВЛАДИ

Зустріч Президента Росії Б. Єльцина, Голови Верховної Ради РФ Р. Хасбулатова та голови Конституційного суду В. Зорькіна відбулася вчора в Москві. Її учасники обговорили політичні аспекти подолання кризи державності, питання, пов'язані з референдумом щодо нової Конституції Росії.

НАРЕШТІ ВИЗНАЧИЛИСЯ

Детальний план участі США у врегулюванні югославського конфлікту оприлюднено у Вашингтоні. Передбачається застосування американських збройних сил, та лише як частину ширших миротворчих операцій світового співтовариства. Білий дім закликав створити зону заборони польотів над територією Боснії та трибунал для військових злочинців. За словами держсекретаря США У. Крістофера, Сполучені Штати також братимуть активну участь у переговорах за посередництвом Д. Оуена та С. Венса. Американського представника в НАТО Р. Бартолом'ю призначено послом США на цих переговорах.

ВИПЕРЕДЖАЮЧИ МОЖЛИВУ ПОДІЮ

Про намір скликати засідання Ради національної оборони Грузії заявив Голова Верховної Ради країни Е. Шеварднадзе. Такий крок грузинського керівника зумовлений повідомленнями про те, що сепаратистські сили в Абхазії збираються здійснити напад на Сухумі.

Тим часом, як повідомляє агенція «Іприндa — Подія», в зоні грузино-абхазького конфлікту зберігається відносне затишшя. Російські військові завершили перший етап гуманітарної акції з евакуації населення із абхазького міста Ткварчелі.

ПОДАВ У ВІДСТАВКУ

міністр юстиції Італії К. Мартеллі. Він зробив це після того, як стало відомо, що його притягнуть до судової відповідальності через скандал, пов'язаний з корупцією в північних районах країни. Скандал вибухнув після поширення інформації про те, що представники соціалістичної партії в обмін на мільйонні хабарі надавали будівельним фірмам контракти.

НЕ МОВУ, ТАК ХОЧ КІЛЬКА СЛІВ...

Нове законодавство щодо норм володіння основами державної мови ухвалив парламент Естонії. В попередньому законі, прийнятому рік тому, було зазначено: жителі країни, які хочуть стати її громадянами, повинні знати принаймні півтори тисячі естонських слів. Тепер цю вимогу значно пом'якшено. Новий закон також вимагає від кандидатів на громадянство вміти заповнювати офіційні документи естонською.

НАРОДНИЙ ФРОНТ ПРОТИ МІНІСТРА

Демонстрація понад трьох тисяч громадян відбулася в Баку. Головною їх вимогою була відставка міністра оборони Азербайджану Р. Газієва. Представники Народного фронту, які взяли участь у маніфестації, звинуватили його у неправильних діях щодо розв'язання вірмено-азербайджанського конфлікту.

З ПАПСЬКОГО БЛАГОСЛОВЕННЯ

Після восьмиденної пастирської поїздки по трьох африканських країнах папа римський Іван Павло II повернувся до Ватикану. Під час перебування в столиці Судану Хартумі глава римсько-католицької церкви закликав до розширення діалога та співробітництва між християнами та мусульманами.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

СКЛАД НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА

ВІД УРЯДУ УКРАЇНИ — 22 ОСОБИ

КАСКЕВИЧ Михайло Григорович — співголова Ради, міністр праці України

ХАРЧЕНКО Ігор Петрович — заступник співголови Ради, завідуючий відділом з питань соціально-трудових відносин і зв'язків з профспілками Кабінету Міністрів України

АЛЄЙНИК Борис Григорович — перший заступник міністра соціального захисту населення України

АНДРЮЩЕНКО Едуард Іванович — заступник міністра праці України

АРТЕМЕНКО Олександр Миколайович — перший заступник міністра транспорту України

БЕРКУТА Анатолій Всеволодович — начальник головного управління економіки та кошторисних норм у будівництві Міністерства України у справах будівництва і архітектури

ГЕРМАНЧУК Петро Кузьмич — заступник міністра фінансів України

ГОНЧАРОВ Сергій Миколайович — заступник начальника управління нагромадження державного майна, взаємодії з регіональними фондами та контролю за ефективністю використання державного майна Фонду державного майна України

ЗАЙЧЕНКО Дмитро Іванович — заступник голови правління Національного банку України

КОРНІЄНКО Григорій Васильович — начальник відділу економічного регулювання виробництва і нових форм господарювання Міністерства промисловості України

МІНІН Леонід Васильович — перший заступник міністра економіки України

ПАРАСУНЬКО Михайло Васильович — заступник міністра сільського господарства і продовольства України

ПОНОМАРЕНКО Віктор Михайлович — заступник міністра охорони здоров'я України

РИНКА Анатолій Андрійович — заступник міністра України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

СИВОВОЛОВ Юрій Никандрович — голова правління Пенсійного фонду України

СИДОРЕНКО Микола Якович — голова Державного комітету України по сприянню малим підприємствам і підприємництву

ТКАЧУК Станіслав Порфирович — перший заступник голови Державного комітету України по нагляду за охороною праці

ХАЙНАЦЬКА Ірина Володимирівна — заступник міністра статистики України

ЧАЙКОВСЬКИЙ В'ячеслав Федорович — начальник управління по праці і соціальних питаннях Ради Міністрів Республіки Крим

ЧЕРНЕНКО Дмитро Олексійович — перший заступник міністра машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України

ШЕВЧУК Петро Іванович — заступник міністра юстиції України

ШЕПОТЬКО Віктор Пантелійович — заступник міністра освіти України

ВІД ОБ'ЄДНАНЬ ПІДПРИЄМЦІВ — 22 ОСОБИ

АВГУСТИМОВ Віталій Леонідович — співголова Ради, віце-президент Українського союзу промисловців і підприємців, президент корпорації «Укрелекор»

ХМІЛЬОВСЬКИЙ Віктор Мечиславович — заступник співголови Ради, віце-президент Українського союзу промисловців і підприємців, перший віце-президент, генеральний директор Спілки орендарів і підприємців України

БУЛИЖЕНКО Олександр Дмитрович — президент Української національної компанії по розробці, виробництву та фірмовому обслуговуванню техніки для сільського господарства «Укрсільгоспмаш»

ДУДКО Олександр Михайлович — голова Спілки підприємців Криму

ЄХАНУРОВ Юрій Іванович — заступник глави Київської міської держадміністрації — голова департаменту економічних реформ та регіональних програм

КЕРЖАКОВ Валерій Іванович — президент Сумської обласної асоціації народного господарства

КОРСУН Вільям Іванович — голова Київського обласного правління Украгропромбанку, директор радгоспу «Київська овочева фабрика»

КРАВЧУН Степан Іванович — генеральний директор Запорізького виробничого об'єднання «АвтоЗАЗ»

МАЙКО Віталій Іванович — директор заводу «Буревісник», голова ради Київської міської асоціації промисловості, будівництва, транспорту і зв'язку

ОСИПЕНКО Галина Андріївна — відповідальний секретар правління Українського союзу промисловців і підприємців

ПЄСОЦЬКИЙ Микола Федорович — голова правління Луганського регіонального відділення Українського союзу промисловців і підприємців

ПІДДУБНИЙ Василь Васильович — директор Бучанського приладобудівного заводу «Веда», голова ради Асоціації підприємств Київської області

ПОГОРЄЛОВ Сергій Степанович — президент Української ліги підприємств з іноземним капіталом

РИБИНОК Віктор Олександрович — президент акціонерного товариства «Концерн-Електрон», м. Львів

РИКОВ Вадим Володимирович — радник з правових питань Українського союзу промисловців і підприємців

РОМАНЕНКО Арнольд Володимирович — президент Спілки кооператорів і підприємців України

СТЕПАНОВ Олександр Петрович — віце-президент Асоціації підприємців Чернігівщини, ректор Чернігівського інституту регіональної економіки і управління

СТРЕБКО Станіслав Кирилович — начальник Миколаївського морського торговельного порту

СУМІН Володимир Олександрович — перший заступник голови Спілки юристів України

ФЕДОРОВ Віктор Миколайович — президент акціонерного товариства «Фіко», м. Київ

ЧЕРЕВАНЬ Володимир Павлович — генеральний директор Міжнародного центру ринкових відносин та підприємництва — Центру «Ринок»

ШКУРІН Григорій Тимофійович — голова Української галузевої виробничо-наукової асоціації «М'ясне скотарство»

ВІД ОБ'ЄДНАНЬ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ — 22 ОСОБИ

КОСТРИЦЯ Василь Іванович — співголова Ради, голова Ради федерації профспілки працівників кооперації та інших форм вільного підприємництва України

КОРОЛЬ Анатолій Григорович — заступник співголови Ради, голова Центрального комітету профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України

ВЕРЕС Микола Юхимович — голова Київської міської ради профспілок

ІВАЩЕНКО Олександр Віталійович — голова Всеукраїнського об'єднання солідарності трудівників

КАРАСИК Володимир Олексійович — голова Ради профспілки атестованих працівників органів внутрішніх справ України

КАРІКОВ Семен Григорович — голова президії Вільної профспілки машиністів залізниць України

ЛІНЕЙЦЕВ Анатолій Якович — заступник голови Ради профспілки інженерно-технічних працівників авіапідприємств «Авіалінії України»

МАКАРОВА Надія Лаврентіївна — голова Миколаївської обласної ради профспілок

МІНЧЕНКО Микола Миколайович — голова Центрального комітету профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості України

МІРОШНИЧЕНКО Дмитро Тимофійович — голова Ради профспілки працівників Збройних Сил України

МРИЛЬ Олександр Русланович — голова Незалежної профспілки гірників України

НАГОРНИЙ Кім Миколайович — голова Центрального комітету профспілки працівників агропромислового комплексу України

ОЛЬХОВЕЦЬ Григорій Андрійович — голова Ради незалежної профспілки працівників радіоелектронної промисловості України

РВАЧОВ Валентин Пилипович — віце-президент профспілки Асоціації льотного складу цивільної авіації України

САЧКОВ Леонід Семенович — голова Центрального комітету профспілки працівників освіти і науки України

СТОЯН Олександр Миколайович — голова Федерації профспілок України

ФЕСЕНКО Костянтин Григорович — голова Республіканської ради профспілки працівників вугільної промисловості України

ЧОРНОМАЗ Анатолій Володимирович — голова Ради профспілки залізничників і транспортних будівельників України

ШЕЙКІН Олександр Никифорович — голова об'єднання «Солідарні профспілки України»

ШИРОКОВ Анатолій Іванович — голова Центрального комітету профспілки працівників Академії наук України

ШУЛЯК Олександр Дмитрович — президент Федерації профспілок авіадиспетчерів України

ЯСЬКО Тетяна Дмитрівна — голова Центрального комітету профспілки працівників торгівлі і громадського харчування України.

Секретар Адміністрації Президента України М. ХОМЕНКО.

Указом Президента України утворено Національну раду соціального партнерства. Публікуємо її склад.

Де справжній Єльцин?

Чи легко нинішнім керівникам України спілкуватися і доходити згоди із своїми насірськими колегами? Наскільки щирими й надійними можуть бути контакти між ними? Відповідь на ці запитання дають певною мірою хоча б зовсім недавні політичні події.

На українсько-російській зустрічі на найвищому рівні, що відбулася 15 січня у Москві, Борис Єльцин начебто з розумінням поставився до позиції Леоніда Кравчука щодо проекту Статуту СНД. Навіть вгадувалась його готовність піти назустріч Україні і переглянути деякі положення проекту. Та через тиждень у Мінську Борис Миколайович удав, нібито нічого такого й не було. Хоча і та й інша події відбувалися на очах мільйонів людей, які мали змогу спостерігати за ними по телебаченню.

Чи варто тоді вже говорити про те, що відбувається у вузькому колі політиків і не розраховано на широку публіку? Ось, наприклад, кілька уривків з публікації московської газети «День», де подаються фрагменти розмови Б. Єльцина з Дж. Бушем, яка відбулася 3 січня цього року. Ось тільки деякі з реплік, які характеризують, очевидно, відверте ставлення російського лідера до України: «Він (Президент Л. Кравчук. — *Д. П.*) повідомив мене, що Україна потребуватиме 45 мільйонів тонн нафти. Раніше ми їм поставляли по 40 мільйонів тонн, цього року вирішили обмежитися 15 мільйонами тонн. Для нього це як цвях у кришку домовини.

Вся справа в тому, що, коли ми підемо на реалізацію взаємних розрахунків, в України виявиться величезне негативне сальдо. Я думаю, головне, на що вони тепер розраховують, — це на одержання від США 1,5 мільярда доларів....

Гадаю, неправильно говорити про виділення для України 175 мільйонів доларів на цілі знищення стратегічних озброєнь. Адже всі вони будуть знищуватися Росією, і ми навіть беремо на себе видатки, пов'язані з їх транспортуванням на нашу територію. Мова може йти лише про відшкодування частини видатків України, пов'язаних з конверсією...»

Отже, рукостискання і посмішки політиків на телеекранах ще ще далеко не вся правда.

Д. ПИЛЬНИЙ.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 10 лютого 1993 року встановлюється курс українського карбованця до іноземних валют, на які розповсюджуються правила валютного регулювання України.

1 австрійський шилінг	81.49
1 англійський фунт стерлінгів	1361.16
10 бельгійських франків	277.85
1 німецька марка	573.36
1 голландський гульден	509.57
1 датська крона	150.16
100 італійських лір	62.04
1 канадський долар	749.38
1 норвезька крона	135.46
1 долар США	947.53
1 фінська марка	164.55
1 французький франк	169.46
1 шведська крона	127.11
1 швейцарський франк	620.09
10 японських ієн	76.14
1 екю	1111.45
10 іспанських песет	80.84
1 ірландський фунт	
10 португальських ескудо	63.41
1 естонська крона	71.67
1 долар США по розрахунках із Індією	947.53

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО ДЕРЖАВНЕ МИТО

Стаття 1. Платники державного мита

Платниками державного мита на території України є фізичні та юридичні особи за вчинення в їхніх інтересах дій та видачу документів, що мають юридичне значення, уповноваженими на те органами.

Стаття 2. Об'єкти справляння державного мита

Державне мито справляється:

1) із позовних заяв, заяв з переддоговірних спорів, заяв (скарг) у справах окремого провадження і скарг на рішення, прийняті відносно релігійних організацій, з касаційних скарг на рішення судів і скарг на рішення, що набрали законної сили, а також за видачу судами копій документів;

2) із позовних заяв і заяв кредиторів у справах про банкрутство, що подаються до арбітражних судів, та заяв про перевірку рішень, ухвал, постанов у порядку нагляду, а також про їх перегляд за нововиявленими обставинами;

3) за вчинення нотаріальних дій державними нотаріальними конторами і виконавчими комітетами сільських, селищних, міських Рад народних депутатів, а також за видачу дублікатів нотаріально засвідчених документів;

4) за реєстрацію актів громадянського стану, а також видачу громадянам повторних свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану і свідоцтв у зв'язку із зміною, доповненням, виправленням і поновленням записів актів громадянського стану;

5) за видачу документів на право виїзду за кордон і про запрошення в Україну осіб з інших країн, за продовження строку їх дії та за внесення змін до цих документів; за реєстрацію національних паспортів іноземних громадян або документів, що їх замінюють; за видачу або продовження посвідок на проживання; за видачу візи до національного паспорта іноземного громадянина або документа, що його замінює, на право виїзду з України та в'їзду в Україну, також із заяв про прийняття до громадянства України і про вихід з громадянства України;

6) за видачу нового зразка паспорта громадянина України (крім обміну нині діючого паспорта на паспорт нового зразка); за оформлення нового зразка паспорта громадянина України для поїздки за кордон; за видачу громадянам України закордонного паспорта на право виїзду за кордон або продовження строку його дії;

7) за прописку громадян або реєстрацію місця проживання;

8) за видачу дозволів на право полювання та рибальства;

9) за операції з цінними паперами;

10) за операції, що здійснюються на товарних, сировинних та інших біржах, крім валютних;

11) за проведення аукціону;

12) за дії, пов'язані з одержанням охоронних документів на об'єкти промислової власності, підтриманням їх чинності та передачею прав їхніми власниками.

Стаття 3. Розміри ставок державного мита

Ставки державного мита встановлюються в таких розмірах:

Найменування документів і дій, за які справляється мито	**Розміри ставки**
1. Із заяв і скарг, що подаються до суду, та за видачу судом копій документів:	
а) із позовних заяв, при ціні позову:	
до 1000 карбованців	5 процентів ціни позову
понад 1000 карбованців	10 процентів ціни позову
б) із скарг на неправомірні дії органів державного управління і службових осіб, що ущемлюють права громадян	0,05 мінімальної заробітної плати (без індексації)
в) із позовних заяв про розірвання шлюбу	0,15 —"—
із позовних заяв про розірвання повторного шлюбу	0,25 —"—
у разі поділу майна при розірванні шлюбу	мито визначається відповідно до ціни позову згідно з підпунктом «а» цього пункту
г) із позовних заяв про розірвання шлюбу з особами, визнаними у встановленому порядку безвісно відсутніми або недієздатними внаслідок душевної хвороби чи недоумства, або з особами, засудженими до позбавлення волі на строк не менше трьох років	0,03 мінімальної заробітної плати (без індексації)
д) із позовних заяв про зміну або розірвання договору найму житлових приміщень, про продовження строку прийняття спадщини, про скасування арешту на майно та з інших позовних заяв немайнового характеру (або таких, що не підлягають оцінці)	0,05 —"—
е) із заяв (скарг) у справах окремого провадження	0,05 мінімальної заробітної плати (без індексації)
є) із позовних заяв з переддоговірних спорів	0,15 —"—
ж) із позовних заяв про розгляд питань захисту честі та гідності	5,0 —"—
з) із касаційних скарг на рішення судів і скарг на рішення, що набрали законної сили	50 процентів ставки, що підлягає сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви й скарги, а з майнових спорів — ставки, обчисленої виходячи з оспорюваної суми
и) за повторну видачу копії судового рішення, вироку, ухвали та іншої постанови суду	0,02 мінімальної заробітної плати (без індексації) за кожну копію
2. Із заяв, що подаються до арбітражних судів:	
а) із позовних заяв майнового характеру	10 процентів ціни позову, але не менше 0,25 мінімальної заробітної плати (без індексації)
б) із позовних заяв немайнового характеру, в тому числі із заяв про визнання недійсними повністю або частково актів ненормативного характеру; із заяв кредиторів про порушення справ про банкрутство, а також із заяв кредиторів, які звертаються з майновими вимогами до боржника після оголошення про порушення справи про банкрутство	5 мінімальних розмірів заробітної плати (без індексації)
в) із позовних заяв з спорів, що виникають при укладанні, зміні або розірванні господарських договорів, що підлягають розгляду:	
у Вищому арбітражному суді України	6 розмірів мінімальної заробітної плати (без індексації)
в інших арбітражних судах	5 —"—
г) із заяв про перевірку рішень, ухвал, постанов у порядку нагляду, а також про їх перегляд за нововиявленими обставинами	50 процентів ставки, що підлягає сплаті при поданні заяви для розгляду спору в першій інстанції, а із спорів майнового характеру — ставки, обчисленої виходячи з оспорюваної суми
3. За нотаріальні дії, вчинювані державними нотаріальними конторами і виконавчими комітетами сільських, селищних, міських Рад народних депутатів:	
а) за посвідчення договорів відчуження житлових будинків, квартир, дач, садових будинків, гаражів, а також іншого нерухомого майна:	
дітям, одному з подружжя, батькам	1 процент суми договору, але не менше 0,2 мінімальної заробітної плати (без індексації)
іншим особам	5 процентів суми договору, але не менше 0,5 мінімальної заробітної плати (без індексації)
б) за посвідчення договорів відчуження земельних ділянок, переданих громадянам безплатно для ведення підсобного господарства, будівництва та обслуговування житлового будинку і господарських будівель (присадибна ділянка), садівництва, дачного і гаражного будівництва:	
дітям, одному з подружжя, батькам	5 процентів суми договору, але не менше однієї мінімальної заробітної плати (без індексації)
іншим особам при укладанні договору відчуження з часу набуття права власності на земельну ділянку:	
до 1 року	80 процентів суми договору
від 1 до 2 років	60 —"—
від 2 до 4 років	50 —"—
від 4 до 6 років	30 —"—
понад 6 років	5 —"—
в) за посвідчення договорів купівлі-продажу майна державних підприємств	0,1 процента вартості майна, що викуповується
г) за посвідчення договорів відчуження транспортних засобів, інших самохідних машин і механізмів:	
дітям, одному з подружжя, батькам	1 процент суми договору, не нижчої дійсної вартості транспортного засобу, іншої самохідної машини, механізму
іншим особам	5 процентів суми договору, не нижчої дійсної вартості транспортного засобу, іншої самохідної машини, механізму
д) за посвідчення інших договорів, що підлягають оцінці	5 процентів суми договору, але не менше 0,05 мінімальної заробітної плати (без індексації)
е) за посвідчення договорів поділу майна, договорів поруки та інших угод, що не підлягають оцінці	0,05 мінімальної заробітної плати (без індексації)
є) за посвідчення заповітів	0,05 —"—
ж) за видачу свідоцтва про право на спадщину:	
одному з подружжя, батькам, повнолітнім дітям	0,5 процента суми спадщини
онукам, правнукам, братам, сестрам, діду, бабі	5 процентів суми спадщини
іншим спадкоємцям	10 —"—
з) за видачу подружжю свідоцтва про право власності на частку в спільному майні, нажитому за час шлюбу	0,03 мінімальної заробітної плати (без індексації)
и) за посвідчення доручень на право користування і розпорядження майном, крім транспортних засобів, інших самохідних машин і механізмів, та здійснення кредитних операцій:	
дітям, одному з подружжя, батькам	0,03 —"—
іншим громадянам	0,1 —"—
і) за посвідчення доручень на право користування і розпорядження транспортними засобами:	
дітям, одному з подружжя, батькам	0,1 —"—
іншим громадянам	0,3 —"—

(Продовження на 8-й стор.).

(Продовження. Початок на 7-й стор.).

ї) за посвідчення загальних доручень на право користування майном, включаючи транспортні засоби	мито визначається за ставками, передбаченими відповідно підпунктами «и» або «і» цього пункту
й) за посвідчення інших доручень	0,02 мінімальної заробітної плати (без індексації)
к) за вжиття заходів до охорони спадкового майна	0,2 мінімальної заробітної плати (без індексації)
л) за вчинення морського протесту	0,3 —"—
м) за вчинення протестів векселів, пред'явлення чеків до платежу і посвідчення неоплати чеків	0,3 —"—
н) за засвідчення вірності перекладу документа з однієї мови на іншу (за сторінку)	0,03 —"—
о) за вчинення виконавчих написів	2 проценти суми, що стягується, але не менше 0,01 мінімальної заробітної плати (без індексації)
п) за засвідчення вірності копій документів та витягів з них (за сторінку)	0,01 мінімальної заробітної плати (без індексації)
р) за засвідчення справжності кожного підпису на документах, у тому числі справжності підпису перекладача (за кожний документ)	0,02 —"—
с) за передачу заяв громадян, державних установ, підприємств та організацій, селянських (фермерських) господарств, колективних сільськогосподарських підприємств, кооперативних, громадських об'єднань іншим громадянам, державним установам, підприємствам і організаціям, селянським (фермерським) господарствам, колективним сільськогосподарським підприємствам, іншим кооперативним та іншим громадським об'єднанням і вчиненням інших нотаріальних дій, крім зазначених у підпунктах «а» — «с» цього пункту	0,03 мінімальної заробітної плати (без індексації)
т) за видачу дублікатів нотаріально посвідчених документів.	0,03 —"—
4. За нотаріальні та інші дії, вчинювані за межами нотаріальної контори, виконавчого комітету сільської, селищної, міської Рад народних депутатів за місцем надання послуги	у розмірі встановлених ставок за відповідні дії (крім цього сплачуються фактично проведені витрати, пов'язані з виїздом для вчинення дій)
5. За вчинення актів громадянського стану:	
а) за реєстрацію шлюбу	0,1 мінімальної заробітної плати (без індексації)
б) за реєстрацію розірвання шлюбу: за взаємною згодою подружжя, яке не має неповнолітніх дітей	0,5 —"—
на підставі рішення суду, якщо обоє з подружжя перебувають у першому шлюбі	від 0,5 до 1 мінімальної заробітної плати (без індексації) — з одного або обох із подружжя
на підставі рішення суду, якщо одне з подружжя перебуває у повторному шлюбі	від 1 до 1,5 мінімальної заробітної плати (без індексації) — з одного або обох із подружжя
з особами, визнаними у встановленому порядку безвісно відсутніми або недієздатними внаслідок душевної хвороби чи недоумства, або з особами, засудженими за скоєння злочину до позбавлення волі на строк не менше трьох років	0,03 мінімальної заробітної плати (без індексації)
в) за реєстрацію переміни прізвища, імені та по батькові (крім зміни при реєстрації шлюбу)	0,3 —"—
г) за реєстрацію повторної переміни прізвища, імені та по батькові, не пов'язаних із реєстрацією шлюбу	3 —"—
д) за видачу свідоцтва у зв'язку із зміною, доповненням, виправленням і поновленням записів про народження, шлюб, розірвання шлюбу та про смерть	0,02 мінімальної заробітної плати (без індексації)
е) за видачу повторних свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану	0,03 —"—
6. За вчинення інших дій:	
а) за видачу паспорта (нового зразка) громадянина України (крім обміну нині діючого паспорта на паспорт нового зразка)	0,2 —"—
б) за видачу громадянам України паспортів для поїздок за кордон або продовження строку дії цих паспортів, а також за видачу паспортів (нового зразка) громадянина України для поїздок за кордон	2,0

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО ДЕРЖАВНЕ МИТО

в) за перереєстрацію громадянам України закордонних паспортів або продовження строку дії перереєстрованих закордонних паспортів	1,5 —"—
г) за видачу особі без громадянства посвідчення на право виїзду за кордон або продовження строку дії посвідчення	0,5 —"—
д) за оформлення іноземним громадянам та особам без громадянства віз для в'їзду в Україну, виїзду з України та транзитного проїзду через територію України	у розмірах, що передбачені тарифом консульських зборів України
е) за внесення будь-яких змін до виданих раніше документів на право виїзду і в'їзду в Україну (крім продовження строку їх дії)	0,1 мінімальної заробітної плати (без індексації)
є) за видачу документів громадянам України, іноземним громадянам і особам без громадянства щодо запрошення в Україну	0,3 —"—
ж) за видачу або продовження посвідчення на проживання в Україні іноземним громадянам та особам без громадянства	0,3 —"—
з) за реєстрацію національних паспортів іноземних громадян або документів, що їх замінюють	0,05 —"—
и) за видачу документів громадянам України, які проживають у прикордонних районах, на право перетинання державного кордону України у спрощеному порядку	0,1 мінімальної заробітної плати (без індексації)
і) за видачу іноземним громадянам і особам без громадянства посвідки на проживання замість загубленої	у розмірах, передбачених за видачу відповідних первинних документів
ї) за подання заяв про прийняття у громадянство України	3 мінімальні розміри заробітної плати (без індексації)
й) за подання заяв про вихід з громадянства України	6 —"—
к) за видачу замість загублених паспортів або документів, які їх замінюють, на право виїзду за кордон або документів про запрошення в Україну	у розмірах, передбачених за видачу відповідних первинних документів
л) за дострокове (до десяти робочих днів) оформлення документів, передбачених підпунктами «б», «в» і «є» цього пункту, за заявами громадян	ставки державного мита за вчинення відповідних дій збільшуються на 100 процентів
м) за прописку громадян або реєстрацію місця проживання	0,01 мінімальної заробітної плати (без індексації)
н) за видачу громадянам України паспортів для виїзду за кордон, документів, які їх замінюють, а також за продовження строку дії цих документів учасникам громадянської і Великої Вітчизняної воєн, інших бойових операцій щодо захисту СРСР і Української РСР з числа військовослужбовців, які проходили службу у військових частинах, штабах і установах, що входили до складу діючої армії, і колишнім партизанам	ставки державного мита за відповідні дії знижуються на 50 процентів
о) за консульські дії, які виконуються за кордоном і на території України	за тарифом консульського збору України
п) за операції з цінними паперами:	
за реєстрацію інформації про емісію цінних паперів	0,1 процента номінальної вартості емісії цінних паперів
при укладанні угоди	5 карбованців з кожної 1000 карбованців суми, зазначеної в угоді
за видачу приватизаційних паперів	0,3 процента номінального значення приватизаційних паперів
р) за операції, які здійснюються на товарних, сировинних та інших біржах, крім валютних:	
з угод до 1 мільйона карбованців	0,5 процента суми, зазначеної в угоді
з угоди понад 1 до 10 мільйонів карбованців	0,25 —"—
з угоди понад 10 мільйонів карбованців	0,1 —"—
за продаж брокерського місця	0,5 процента з фактичної вартості укладеної угоди
с) за проведення аукціону	1 процент загальної вартості реалізованих на аукціоні товарів
т) за видачу дозволів на право полювання та рибальства	0,02 мінімальної заробітної плати (без індексації).
у) за дії, пов'язані з одержанням охоронних документів на об'єкти промислової власності, підтриманням їх чинності та передачею прав їхніми власниками:	
за подання заявки на видачу охоронного документа на об'єкт промислової власності (винахід, промисловий зразок, товарний знак тощо), що діятиме на території України	0,5 мінімальної заробітної плати (без індексації)
за дії під час проведення експертизи, вчинювані з ініціативи заявника	0,5 —"—
за проведення експертизи заявки по суті:	
одного винаходу	2 —"—
кожних другого — тр[illegible] ходів, пов'язаних един[illegible] ви[illegible]ницьким задумом	1,5 —"—
товарного знака (один клас товарів)	1,5 —"—
товарного знака (кожний другий і наступний клас товарів)	у розмірі 1 мінімальної заробітної плати (без індексації)
за проведення експертизи заявки на винахід по суті при наявності звіту про пошук установленого зразка чи рішення про видачу патенту в державі, де діє перевірочна система видачі патентів	у розмірі 1 мінімальної заробітної плати (без індексації)
за видачу або переоформлення на прохання заявника охоронного документа	1 —"—
за подання заяви чи заперечення до Апеляційної ради Держпатенту України	50 процентів сум, що надходять від проведення експертизи
за подання голові Держпатенту України скарги на рішення Апеляційної ради	у розмірі 1 мінімальної заробітної плати (без індексації)
за підтримання чинн[illegible] пате[illegible] щорічно починаючи з[illegible]и надх[illegible]ження заявки про його видачу:	у таких розмірах від мінімальної заробітної плати (без індексації):

	на винахід	на промисловий зразок
за третій рік	0,1	0,05
за четвертий рік	0,2	0,1
за п'ятий рік	0,3	0,15
за шостий рік	0,4	0,2
за сьомий рік	0,5	0,25
за восьмий рік	0,6	0,3
за дев'ятий рік	0,8	0,4
за десятий рік	1,0	0,5
за одинадцятий рік	1,2	0,6
за дванадцятий рік	1,4	0,7
за тринадцятий рік	1,6	0,8
за чотирнадцятий рік	1,8	0,9
за п'ятнадцятий рік	2,0	1,0
за шістнадцятий рік	2,2	—
за сімнадцятий рік	2,4	—
за вісімнадцятий рік	2,6	—
за дев'ятнадцятий рік	2,8	—
за двадцятий рік	3,0	—

за сплату річного мита протягом шести місяців після закінчення встановленого строку його сплати	розмір мита збільшується на 50 процентів
за підтримання чинності патенту, за яким опубліковано заяву його власника про надання права на використання винаходу будь-якій особі	розмір річного мита зменшується на 50 процентів
за подання клопотання про відновлення пропущених строків у всіх випадках, крім строків сплати річного мита	в розмірі 1 мінімальної заробітної плати (без індексації)
за реєстрацію договору про передачу права на охоронний документ	0,5 —"—
за реєстрацію ліцензійного договору	1,5 —"—

Стаття 4. Пільги щодо сплати державного мита

Від сплати державного мита звільняються:

1) позивачі — робітники та службовці — за позовами про стягнення заробітної плати й за іншими вимогами, що випливають з трудових правовідносин; члени колективних сільськогосподарських підприємств, працівники селянських (фермерських) господарств — за позовами до колективних сільськогосподарських підприємств, селянських (фермерських) господарств про оплату праці та за іншими вимогами, пов'язаними з трудовою діяльністю;

2) позивачі — за позовами, що випливають з авторського права, а також з права на відкриття, винахід, раціоналізаторську пропозицію та промислові зразки;

3) громадяни — із касаційних скарг і скарг на рішення, що набрали законної сили, у справах про розірвання шлюбу;

4) позивачі — за позовами про відшкодування збитків, заподіяних каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також смертю годувальника;

5) позивачі — за позовами про стягнення аліментів;

6) сторони — із спорів, пов'язаних з відшкодуванням збитків, заподіяних громадянинові незаконним засудженням, незаконним притягненням до кримінальної відповідальності, незаконним застосуванням такого заходу, як взяття під варту, або незаконним накладенням адміністративного стягнення у вигляді арешту чи виправних робіт;

7) органи соціального страхування та органи соціального забезпечення — за регресними позовами про стягнення з особи, яка заподіяла шкоду, сум допомоги й пенсій, виплачених потерпілому або членам його сім'ї, а органи соціального забезпечення — також за позовами про стягнення неправильно виплачених допомоги та пенсій;

8) позивачі — за позовами про відшкодування матеріальних збитків, завданих злочином;

9) громадяни — за видачу або засвідчення вірності копій документів, необхідних для призначення та одержання державних допомоги і пенсій, а також у справах опіки та усиновлення (удочеріння);

10) державні й громадські органи, підприємства, установи, організації та громадяни, які звернулися у випадках, передбачених чинним законодавством, із заявами до суду щодо захисту прав та інтересів інших осіб;

11) органи місцевого та регіонального самоврядування — за позовами до суду або арбітражного суду про визнання недійсними актів інших органів місцевого та регіонального самоврядування, місцевих державних адміністрацій, підприємств, об'єднань, організацій і установ, які ущемляють їх повноваження;

органи місцевого та регіонального самоврядування — за позовами до суду або арбітражного суду про стягнення з підприємства, об'єднання, організації, установи і громадян збитків, завданих інтересам населення, місцевому господарству, навколишньому середовищу їхніми рішеннями, діями або бездіяльністю, а також у результаті невиконання рішень органів місцевого та регіонального самоврядування;

органи місцевого та регіонального самоврядування — за позовами до суду або арбітражного суду про припинення права власності на земельну ділянку;

12) місцеві державні адміністрації — за позовами до арбітражного суду про визнання недійсними актів органів місцевого та регіонального самоврядування, що суперечать чинному законодавству;

13) громадяни — за реєстрацію народження, смерті, усиновлення (удочеріння) та встановлення батьківства, за видачу їм свідоцтв про зміну, доповнення й виправлення записів актів про народження у випадках встановлення батьківства, усиновлення (удочеріння) а також у зв'язку з помилками, допущеними при реєстрації актів громадянського стану органами запису актів громадянського стану;

14) громадяни — за посвідчення їхніх заповітів і договорів дарування майна на користь держави, а також на користь державних підприємств, установ і організацій;

15) фінансові органи та державні податкові інспекції — за видачу їм свідоцтв і дублікатів свідоцтв про право держави на спадщину та документів, необхідних для одержання цих свідоцтв, за вчинення державними нотаріальними конторами виконавчих написів про стягнення податків, платежів, зборів і недоїмок;

фінансові органи та державні податкові інспекції — позивачі й відповідачі — за позовами до суду та арбітражного суду;

16) громадяни — за видачу їм свідоцтв про право на спадщину:

на майно осіб, які загинули при захисті СРСР і України, у зв'язку з виконанням інших державних чи громадських обов'язків або з виконанням обов'язку громадянина щодо врятування життя людей, охорони громадського порядку та боротьби із злочинністю, охорони власності громадян або колективної чи державної власності, а також осіб, які загинули або померли внаслідок захворювання, пов'язаного з Чорнобильською катастрофою;

на майно осіб, реабілітованих у встановленому порядку;

на житловий будинок, пай у житлово-будівельному кооперативі, квартиру, що належала спадкодавцеві на праві приватної власності, якщо вони проживали в цьому будинку, квартирі протягом шести місяців з дня смерті спадкодавця;

на житлові будинки в сільській місцевості за умови, що ці громадяни постійно проживатимуть у цих будинках і працюватимуть у сільській місцевості;

на вклади в установах Ощадбанку та в інших кредитних установах, на страхові суми за договорами особистого й майнового страхування, облігації державних позик та інші цінні папери, суми заробітної плати, авторське право, суми авторського гонорару і винагород за відкриття, винахід, раціоналізаторську пропозицію та промислові зразки;

на майно осіб селянського (фермерського) господарства, якщо вони є членами цього господарства;

17) неповнолітні — за видачу їм паспорта громадянина України (нового зразка) та видачу свідоцтва про право на спадщину;

18) громадяни, віднесені до першої та другої категорій потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи;

громадяни, віднесені до третьої категорії потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, — які постійно проживають до відселення чи самостійного переселення або постійно працюють на території зон відчуження, безумовного (обов'язкового) і гарантованого добровільного відселення, за умови, що вони за станом на 1 січня 1993 року прожили або відпрацювали у зоні безумовного (обов'язкового) відселення не менше двох років, а у зоні гарантованого добровільного відселення не менше трьох років;

громадяни, віднесені до четвертої категорії потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, які постійно працюють і проживають або постійно проживають на території зони посиленого радіоекологічного контролю, за умови, що за станом на 1 січня 1993 року вони прожили або відпрацювали в цій зоні не менше чотирьох років;

інваліди Великої Вітчизняної війни та сім'ї воїнів (партизанів), які загинули чи пропали безвісти, і прирівняні до них у встановленому порядку особи;

інваліди I та II груп;

19) місцеві державні адміністрації, виконкоми місцевих Рад народних депутатів, підприємства, установи, організації, колективні сільськогосподарські підприємства, що придбавають житлові будинки з надвірними будівлями (крім м. Києва та курортних місцевостей), квартири для громадян, які виявили бажання виїхати з території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також громадяни, які виявили бажання виїхати з території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та власники цих будинків і квартир;

20) громадяни України — за видачу дипломатичних, службових паспортів і паспортів моряка, а також громадяни України, які виїздять за кордон по лінії громадських організацій або як туристи, — за видачу загальногромадянських закордонних паспортів та за внесення до паспорта громадянина України (нового зразка) необхідних записів для поїздки за кордон;

21) громадяни України та особи, які їх супроводжують, — за видачу їм загальногромадянського закордонного паспорта на право виїзду за кордон для лікування у зв'язку із захворюванням, пов'язаним із Чорнобильською катастрофою, та за внесення до паспорта громадянина України (нового зразка) необхідних записів для поїздки за кордон;

22) громадяни України — за видачу їм документів на право виїзду за кордон, якщо виїзд пов'язаний із смертю або відвідинами могил близьких родичів, а також за видачу документів про запрошення в Україну осіб у зв'язку із смертю або тяжкою хворобою близьких родичів;

23) іноземці, яким Україна надала право притулку, та особи, прирівняні до них, члени їхніх сімей та їхні діти — за видачу їм документів на виїзд за кордон;

24) громадяни України та іноземні громадяни — за видачу документів для в'їзду в Україну та виїзду з України, якщо на умовах взаємності передбачено звільнення від сплати державного мита відповідними міжнародними угодами, укладеними між Україною та іншими державами, а також громадяни інших держав, які виконують функції почесних консулів України;

25) особи, які не досягли 16-річного віку, або особи, які виїздять на навчання за кордон, — за видачу їм документа на виїзд за кордон та в'їзд в Україну;

26) іноземні туристи — за реєстрацію іноземних паспортів;

27) позивачі — Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Міністерство лісового господарства України та їхні органи на місцях, органи рибохорони — у справах стягнення коштів на покриття шкоди, заподіяної державі забрудненням навколишнього середовища, порушенням лісового законодавства та нераціональним використанням природних ресурсів і рибних запасів;

28) українські добровільні товариства «Спілка «Чорнобиль», Українська Спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), громадські організації інвалідів, їхні підприємства та установи, республіканське добровільне громадське об'єднання «Організація солдатських матерів України» — за позовами, з якими вони звертаються до суду та арбітражного суду, а також за вчинення всіх нотаріальних дій;

29) Національний банк України та його установи, за винятком госпрозрахункових;

30) Генеральна прокуратура України та її органи — за позовами, з якими вони звертаються до суду або арбітражного суду в інтересах громадян і державних юридичних осіб;

31) Центральна виборча комісія та виборчі комісії по виборах народних депутатів — із заяв про дачу висновку з питань наявності підстав для скасування рішення про реєстрацію кандидата в депутати;

32) автори, які передали виключне право на використання винаходу державі, — за дії, пов'язані з експертизою заявки на винахід;

Фонд винаходів України — за дії, вказані в підпункті «у» пункту 6 статті 3 цього Декрету, а також за позовами, з якими він звертається до суду або арбітражного суду;

пенсіонери, а також учні та студенти навчальних закладів, інші малозабезпечені громадяни — за дії, пов'язані з поданням заявки на видачу патенту на винахід чи промисловий зразок, проведенням експертизи заявки, видачею, переоформленням і підтриманням чинності патенту. Для колективу заявників чи власників патенту розмір мита зменшується на частку, пропорційну кількості громадян, звільнених від сплати мита;

33) Українська державна страхова комерційна організація та її установи — за позовами, з якими вони звертаються до суду та арбітражного суду, в усіх справах, пов'язаних з операціями обов'язкового страхування;

34) Пенсійний фонд України, його підприємства, установи й організації; Фонд України соціального захисту інвалідів і його відділення.

Зміни пільг, передбачених цим Декретом щодо сплати державного мита, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Повноваження місцевих Рад народних депутатів і Міністерства фінансів України із надання пільг щодо сплати державного мита

Місцеві Ради народних депутатів мають право встановлювати додаткові пільги для окремих платників щодо сплати державного мита, яке зараховується до місцевих бюджетів, а Міністерство фінансів України щодо державного мита, яке зараховується до державного бюджету України.

(Закінчення на 10-й стор.).

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО ДЕРЖАВНЕ МИТО

(Закінчення. Початок на 7-й—9-й стор.).

Стаття 6. Зарахування державного мита до бюджету

Державне мито сплачується за місцем розгляду та оформлення документів і зараховується до бюджету місцевого самоврядування, крім мита, що справляється з позовних заяв, які подаються до арбітражного суду, із заяв про перевірку рішень, ухвал та постанов арбітражних судів у порядку нагляду, а також за дії, пов'язані з одержанням охоронних документів на об'єкти промислової власності, підтриманням їх чинності та передачею прав їх власниками, яке зараховується до державного бюджету України.

Державне мито з позовних заяв і заяв кредиторів у справах про банкрутство, що надходять з інших держав та розглядаються відповідними органами України, зараховується до державного бюджету України.

Стаття 7. Порядок сплати державного мита

Державне мито сплачується готівкою, митними марками і шляхом перерахувань з рахунку платника в кредитній установі.

З позовів, що подаються до суду та арбітражного суду в іноземній валюті, а також за дії та операції в іноземній валюті державне мито сплачується в іноземній валюті. У разі коли розмір ставок державного мита передбачено в частинах офіційно встановленої мінімальної заробітної плати, державне мито сплачується в іноземній валюті з урахуванням курсу грошової одиниці Національного банку України, крім випадків, передбачених у частині третій цієї статті.

Фізичні особи та іноземні юридичні особи, що відповідно постійно проживають або знаходяться за межами України, сплачують вказане в підпункті «у» пункту 6 статті 3 мито у вільно конвертованій валюті виходячи з розміру мінімальної заробітної плати еквівалентного 600 доларів США, або в іншій валюті та розмірах, якщо це передбачено угодами з Україною.

Порядок сплати державного мита встановлюється Міністерством фінансів України.

Стаття 8. Повернення державного мита

Сплачене державне мито підлягає поверненню частково або повністю у випадках:

1) внесення мита в більшому розмірі, ніж передбачено чинним законодавством;

2) повернення заяви (скарги) або відмови в її прийнятті, а також відмови державних нотаріальних контор або виконавчих комітетів міських, селищних і сільських Рад народних депутатів у вчиненні нотаріальних дій;

3) припинення провадження у справі або залишення позову без розгляду, якщо справа не підлягає розглядові в суді чи в арбітражному суді, а також коли позивачем не додержано встановленого для даної категорії справ порядку доарбітражного врегулювання спору або коли позов подано недієздатною особою;

4) скасування в установленому порядку рішення суду, закриття провадження у справі, якщо справа не підлягає розглядові в судах, або якщо заінтересованою особою, яка звернулася до суду, не додержано встановленого для даної категорії справ порядку попереднього позасудового розв'язання спору і можливість застосування цього порядку втрачено, якщо при цьому державне мито було вже стягнуто в доход бюджету;

5) в інших випадках, передбачених законодавством України.

Повернення державного мита провадиться за умови, якщо заяву подано до відповідної установи, що справляє мито, протягом року з дня зарахування його до бюджету.

Стаття 9. Відповідальність за правильність справляння державного мита

Керівники установ, що справляють державне мито, несуть відповідальність за правильність його справляння, а також за своєчасність та повноту внесення до бюджету, відповідно до Закону України «Про державну податкову службу в Україні».

За несвоєчасне та неповне внесення державного мита до бюджету стягується пеня в розмірі 0,2 процента за кожний день прострочки.

Стаття 10. Органи, що здійснюють контроль за справлянням державного мита

Міністерство фінансів України, Головна державна податкова інспекція України, місцеві фінансові та державні податкові інспекції проводять ревізії та перевірки правильності справляння державного мита, а також своєчасності й повноти внесення його до бюджету в усіх установах, що його справляють.

Стаття 11. Заключні положення

1. Зупиняється дія Закону України «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 12, ст. 170).

2. Державне мито, яке згідно із статтею 3 цього Декрету справляється за ставками у розмірах частин мінімальної заробітної плати, вираховується виходячи з розміру вказаної заробітної плати, що діє на день вчинення відповідної дії, за яку справляється державне мито.

3. Цей Декрет набуває чинності з дня його опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА.

Міністр Кабінету Міністрів України
А. ЛОБОВ.

м. Київ,
21 січня 1993 року.

Голові Верховної Ради України ПЛЮЩУ Івану Степановичу

ЗАЯВА

З ПРИВОДУ ВИСУНЕННЯ КАНДИДАТУР У ЧЛЕНИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Шановний Голово Верховної Ради України!

У зв'язку із запропонованим Вами на розгляд сесії Верховної Ради списком кандидатур до складу Конституційного Суду Народна Рада **заявляє:**

I) У статті 6 частина 1 Закону «Про Конституційний Суд України» сказано: «До складу Конституційного Суду України може бути обраним громадянин України, який має виборчі права, досяг на день обрання не менше 40 років і має вищу юридичну освіту, стаж практичної, наукової або педагогічної діяльності в галузі права не менше як 15 років».

Тим часом «Довідка», додана до списку кандидатур у члени Конституційного Суду України, засвідчує, що не всі претенденти відповідають цим вимогам Закону. А саме:

КОРНЄЄВ Альберт Васильович має стаж практичної діяльності в галузі права з 1960 по 1967 рік.

СМЕТАНІН Володимир Ілліч має стаж практичної діяльності в галузі права з 1969 по 1970 рік.

II) Звертаємо Вашу увагу також на те, що народний депутат України Корнєєв А. В. офіційно, шляхом поіменного голосування на сесії Верховної Ради 24 серпня 1991 р., проголосував проти прийняття Акта проголошення незалежності України, чим фактично не визнав державної незалежності України. Вважаємо наругою над Українською Державою, що людині, яка не визнала цієї Держави, доручається оберігати її найвищий Закон — Конституцію України.

Претенденти Корнєєв А. В. і Сметанін В. І. не володіють державною мовою України. В разі їх обрання членами Конституційного Суду, будуть повністю проігноровані Конституція і Закон «Про мови в Українській РСР». Навіть у час прийняття цього Закону, коли Українська РСР була колонією Москви, вимагалося: «Судочинство в Українській РСР здійснюється українською мовою» (Стаття 18). Ця правова норма зафіксована у статті 157 Конституції України: «Судочинство в Україні проводиться українською мовою або мовою більшості населення даної місцевості». Головою Верховної Ради України проігноровані законодавчі норми, які передбачають, що судді зобов'язані володіти українською та мовою більшості населення даної місцевості, в якій відбувається судовий процес.

III) Нагадуємо, що Народна Рада в порядку законодавчої ініціативи вносила пропозицію на сесію Верховної Ради «Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про Конституційний Суд України», зокрема до статті 6, виклавши її у такій редакції: «Голова, заступник і кожний член Конституційного Суду України обираються в індивідуальному порядку шляхом таємного голосування конституційною більшістю голосів». Адже неправомірно, щоб Конституційний Суд, в компетенцію якого входить тлумачення конституційних норм, обирався простою більшістю голосів. Тому наполягаємо ще раз поставити це питання на розгляд сесії Верховної Ради.

Шановний Голово Верховної Ради України!

У зв'язку з відзначеними вище порушеннями Конституції України, законності і норм етики при висуненні Вами кандидатур у члени Конституційного Суду України, заявляємо Вам протест.

Порушення Конституції України та вимог Закону «Про Конституційний Суд України» під час обрання членів Конституційного Суду України дискредитує саму ідею його створення. Як може такий Суд стояти на сторожі Конституції і законності, коли він сам буде обраний із грубим порушенням законності? Ви твердите, що обрання Конституційного Суду чекає світова юридична громадськість, та чи буде такий Суд користуватися повагою і довір'ям у світі?

Заявляємо, що не будемо брати участі у виборах Конституційного Суду України при наявності у списках названих вище кандидатур.

Народна Рада.
За дорученням Народної Ради — члени Секретаріату
М. КОСІВ,
В. КРИВОЛАП.

У партійних організаціях республіки

КНДС обраховує ядерні ракети

«Ми звертаємо увагу світової громадськості, стурбованої долею ядерної зброї, що фінансово-економічні, екологічні проблеми ядерного роззброєння не дозволяють демонтувати ядерну зброю в короткі терміни. Вартість витрат на ядерне роззброєння становить понад 2 мільярди доларів, і з огляду на нинішнє становище наша держава не може нести таких видатків. Вивезення ядерної зброї з України призведе до втрати нашою державою дорогоцінних металів, компонентів цієї зброї (в одній ракеті понад 13 кілограмів золота, 176 кілограмів срібла), загалом на суму понад 6 мільярдів доларів...» — говориться в заяві парламентської фракції Конгресу національно - демократичних сил (КНДС), яку підписали її керівники народні депутати України М. Голубець і М. Поровський. Крім того, фракція КНДС вважає, що в 130 ракетах типу СС-19 міститься близько 13 тисяч тонн високотоксичного палива, для нейтралізації якого Україні потрібні відповідні технології.

Цю заяву прийнято в зв'язку з тим, що до порядку денного роботи Верховної Ради України внесено питання ратифікації Договору про СНО-1, а КНДС вважає, що на нинішньому етапі, коли певні політичні кола Росії висувають територіальні претензії до України, ядерна зброя є засобом стратегічного стримування будь-якого потенційного агресора. Водночас КНДС вважає за необхідне скорочення ядерних арсеналів України, яке потребує всебічного і грунтовного вивчення. Тож, коли Верховна Рада буде обговорювати Договір про СНО-1, КНДС виступить «за», але на таких принципах: «ядерна зброя — виключна власність України; виходячи з засад позаблоковості, Україна здійснює політичний і технічний контроль над ядерною зброєю на своїй території; політичні гарантії недопущення агресії проти України ядерні держави надають у формі міжнародних договорів між Україною та ядерними державами; Україна самостійно здійснює утилізацію ядерних боєголовок за фінансової допомоги ядерних держав; остаточну ліквідацію ядерної зброї Україна здійснює спільно з іншими ядерними державами».

Така заява фракції КНДС попри всі можливі зауваження, згодьтеся, є свідченням грунтовного підходу до проблеми. Всім би так.

Володимир СКАЧКО.

НЕ ЛИШЕ ПАРЛАМЕНТСЬКОЮ

НА ДУМКУ БІЛЬШОСТІ АВТОРІВ ЛИСТІВ МАЄ БУТИ ГАЗЕТА «ГОЛОС УКРАЇНИ» В 1993 РОЦІ

У листопаді минулого року ми опублікували анкету «Якому ж бути «Голосу...»-93». До редакції надійшло чимало відгуків на цю публікацію.

То яким же хочуть бачити «Голос України» наші передплатники, якої спільної думки вони дійшли? І чи дійшли?

ПРО ФОРМАТ І...

Ветерани війни, інваліди **Василь і Валентина Цвітковські** з міста Красногорська Московської області написали: **«Газета ваша дуже славна, бо вона не просто газета Верховної Ради, а справді народна, справді голос України, і ми просимо вас такою залишити її й надалі...»** І ще: «Пропонуємо залишити газету такого ж формату, але не друкувати тексти на згинах сторінок». Та інші дописувачі хочуть бачити газету за форматом та й за змістом схожою на «Известия», «Правду», деякі республіканські газети.

Не будемо сперечатися з авторами цих пропозицій. Уподобання — справа суто особиста.

На противагу тих читачів, котрі звикли до великоформатних газет, є й інші побажання та прохання. Наприклад, **Г. Василенко** з Коростишева, що на Житомирщині, написав: **«Передплачую газету «Голос України» з самого початку. Газета мені подобається як офіційна газета законодавчої влади. Боронь Боже змінити формат. Він дуже зручний для читання на відміну від «традиційних» простирадл»**.

Отож, як бачите, маємо навіть заборону на заміну формату. А **І. Туза** з Бахмача Чернігівської області також цілком влаштовує сьогоднішній формат і передусім тим, що газету можна розібрати на окремі сторінки й читати всією сім'єю. Чи не досвід?

А ось голова культурно-просвітнього товариства «Українське земляцтво» **І. Прокопишин** з Нижньовартовська Тюменської області пропонує одне число на тиждень повністю віддати для друкування законів, указів, постанов та інших нормативних актів. Автор вважає його варіант практичним, зручним. Вважаємо, що це — спірне, бо газета втратить оперативність у доведенні до читачів цих документів. **Г. Яремчук**, голова товариства захисту інтересів малоімущих з міста Хуста Закарпатської області, назвав свою пропозицію раціоналізаторською. Гнат Семенович радить друкувати газету в комплекті з двох частин. Перша — це матеріали про все, друга — урядові постанови, закони. Другу частину назвати інформаційним бюлетенем. Його ціна нижча. Багаті передплатники одержують увесь комплект газети з 16 сторінок, а бідні — одну, яка кого влаштовує.

Заманливо? Так. Легко й просто перейти на такий спосіб видання газети? І хоч автор пропозиції висловлює сподівання, що редакція не осоромить себе відмовою і чекає премію — річну передплату газети, над його новацією треба добре обміркувати.

Про що свідчать наведені пропозиції? Передусім про зацікавленість у газеті «Голос України», небайдужість до неї, до долі держави Україна. А ще про те, що джерела народної творчості не замулилися.

Тож, оскільки значній частині читачів подобається формат газети, то він і залишається таким. Принаймні на цей рік.

Щодо друкування тексту на згинах сторінок. Уважні читачі й ті, кого це непокоїло, мабуть, помітили, що їх побажання вже враховано. **О. Кравчун** з Броварів Київської області двічі приїздив до редакції. Перший раз з обуренням з цього приводу, а вдруге — з подякою, що врахували і його прохання.

Думки читачів щодо заголовка газети майже збіглися. Його не сприймають майже всі дописувачі. Наскільки це важливо для окремих читачів, свідчить те, що уже згаданий **І. Туз** з Бахмача, **В. Шевченко** з селища Байрачки Луганської області надіслали свої зразки заголовка газети. Повідомляю: заголовок уже змінено з урахуванням і пропозицій читачів. І, мабуть, це не останній варіант.

«ПИШІТЬ ПРО ВСЕ І ВСЯ»

Розмаїття побажань авторів листів щодо тематичної спрямованості газети не дає можливості дійти бажаної одностайності. Нагадаю, що в анкеті читачам пропонувалося висловити свої міркування з приводу того, якою бути газеті взагалі: суто офіційною, політичною, надаючи перевагу друкуванню матеріалів про роботу Верховної Ради, законів і законодавчих актів, чи поряд з матеріалами про діяльність парламенту більше писати про життя людей республіки і стати справді загальнонародною газетою.

Чому так ставилося питання? Та тому, що одні вимагали, щоб газета друкувала лише звіти про засідання парламенту, його комісій, законодавчі і нормативні акти. Інші наполягали, щоб газета більше писала про життя людей, друкувала матеріали про народну медицину, побут, різні господарські поради, про дні магнітних бур, календарі церковних свят тощо. Треті пропонували поєднувати і політику, і побут.

Наскільки важливі для деяких читачів публікації на певні теми, свідчить лист сім'ї Пистряк з Рубіжного Луганської області. Ця сім'я передплачувала нашу газету торік, а тепер відмовилася, як підкреслюється в листі, з болем у душі. І через що? Через те, що в газеті не друкуються гороскопи. Ось так.

На необхідності писати про все і вся наголошують **Г. Семенова** з Черкас, **А. Куліш** з міста Жидачіва Львівської області, **О. Степанько** з Кременчука й багато інших.

«НЕ ПЕРЕОБТЯЖУЙТЕ ДРІБНИЦЯМИ»

В. Сафронов з Києва зауважує: газета не друкує всіх постанов Кабінету міністрів, нормативних актів міністерств і відомств. Автор вважає, що газету не варто переобтяжувати матеріалами на церковні, астрологічні, та інші дрібні й неістотні теми. **«Матеріали про городництво і садівництво — це не обов'язково, бо таких матеріалів багато в інших виданнях»**, — переконує викладач історії **Є. Шейко** з Донецька. У свою чергу, Євген Якович пропонує більше друкувати матеріалів про культурну спадщину нашого народу, історію України і хоче, щоб «Голос України» відповідав газеті великої європейської держави.

ПРОПОЗИЦІЇ ЧИТАЧІВ УЗАГАЛЬНЕНО

Своєрідними підсумками читацької дискусії, на мій погляд, є думки пенсіонера **О. Передерія** з села Малої Білозірки Запорізької області: **«Публікуйте все, що допоможе хворому суспільству, кульгавій економіці держави, її становленню»**. **О. Никоненка** з Києва: **«Потрібно в першу чергу друкувати матеріали, що сприяють розбудові Української держави»**.

Якщо автори цих двох листів націлюють редакцію й усіх читачів на ділову, практичну тематику газети, то гірничий інженер **Б. Родіонов** з міста Червонограда Львівської області закликає до розумного синтезу. А почав він свого листа із враження про газету. «Газета «Голос України», — пише автор, — вкрай необхідна для нашої держави. На очах зростає її популярність, точніше — довіра до неї на тлі деяких безвідповідальних газеток (не маю при цьому на увазі інші солідні часописи, яких, на жаль, відносно ще не багато)». Далі радить: «Було б дуже корисно для нашої держави, щоб «Голос України» була масовою газетою — стрижнем державної інформатики. Але цієї мети не досягти, коли газета звузить тематику. Тому попри все потрібно її якнайбільше розширити, щоб кожна людина змогла знайти в ній те, що її цікавить. Тільки тоді «Голос України» — відчутно потіснить деякі закордонні газети з явно ворожим ставленням до української державності».

Погодьтеся, добрі, розумні побажання. Та й багато інших читачів надіслали схожі на ці міркування.

ЩО Ж ВИРІШИЛА РЕДКОЛЕГІЯ?

Беручи до уваги часом полярні побажання читачів, співпрацівників редакції, не забуваючи про те, що «Голос України» — передусім газета Верховної Ради, редакційна колегія ухвалила рішення на догоду, здається, всім. Загальнополітичне спрямування буде основним для газети в 1993 році. Вона висвітлюватиме діяльність парламенту, уряду, Президента України, економічне і міжнародне життя республіки, культуру, спорт. Особлива увага приділятиметься життєвим проблемам людини. Тут і консультації, і різноманітні поради, відповіді на запитання, що цікавлять багатьох, тощо.

Враховуючи численні побажання читачів, редакційна колегія визнала за доцільне і надалі друкувати газету одним зошитом, без розворотів (на згині).

Зрозуміло, газета не стоятиме на місці, вдосконалюватиметься. Життя змусить. А поки що вона буде і парламентською і народною. Рупором, голосом і Верховної Ради і громадян, мешканців України. Доброї, мирної нам усім співпраці та взаєморозуміння!

Яків ГАЛЬЧЕНКО, редактор відділу листів і соціологічної інформації «Голосу України».

ТЕЛЕВІЗОРЕ, ТИ ДРУГ ТЕПЕР ЧИ ВОРОГ?

Перебудувалися всі й усе. Перебудувалося наше українське телебачення. Змінилася вивіска. Нині це Державна телерадіокомпанія України. Відбулися зміни й у програмах. Як сприйняли їх телеглядачі? Про це свідчать листи.

ВЧИМО САДИЗМУ?

Тоді, коли криміногенна ситуація в Україні вкрай напружена, коли питання боротьби зі злочинністю вирішують на засіданнях Верховної Ради, наше телебачення вчить хлопців жорстокості, демонструючи такі стрічки, як «Короткий фільм про вбивство». Ми вважаємо, що подібні «твори» мають бути заборонені для демонстрації по телебаченню. Чого вони навчають? Садистським вбивствам, глумлінню над людиною, розбещеності. Яке ж суспільство ми збудуємо, коли молодь вчитиметься жити на таких прикладах?

Володимир САГАНЬ і ще три підписи.
Київ.

НЕ ЩО ІНШЕ ЯК ДИВЕРСІЯ

Мабуть, доповідаючи на Верховній Раді, вельмишановний пан Охмакевич не встиг звернути увагу слухачів на те, що засоби масової інформації незалежної держави опинилися під впливом комерсантів, які сповідують культ розбою, вандалізму та сексу. Нині ми дивуємося, чому зростають злочинність, розпуста, наркоманія, алкоголізм. А що дивляться наші діти? В яких умовах формується їхній світогляд? Сексуалізація молоді, зростання злочинності не випадковість, а, на мій погляд, диверсія певних сил, які ставлять собі за мету розбестити підростаюче покоління, без якого не можна буде збудувати суверенну державу.

Соромно проходити з дітьми вулицями міста, захаращеними продукцією сексологічного центру «Наталка» та театру «Афродіта». Доводиться забувати про кіно як засіб культурного відпочинку. А на телебаченні панують безглузда реклама, беззмістовні передачі. З кожним днем переконуюсь у тім, що в системі кіно, радіо і телебачення працюють люди з низькою культурою та освітою. А було б доцільно, коли б там працювали консультантами педагоги, психологи, лікарі та юристи. Бо, «врятувавши» молодь від впливу комсомолу та піонерської організації, її передали на виховання пропагандистам розбою та порнографії. Тому громадськість закликає законодавців спрямувати діяльність засобів масової інформації на захист і відродження культури, на пропаганду науки, освіти, на виховання в молоді любові до праці.

Зіновій ДВОСКІН, ветеран війни та праці.
Київ.

СТРАХІТТЯ ЩОНОЧІ

Чи не пора замислитися над тим, які ідеали в житті обирає собі молодь. Обирає і, треба зізнатися, не без «допомоги».

За роки перебудови ми відмовилися від цінностей минулого, а що дали замість них? Приміром, у Харкові компанія «Тоніс» щоночі демонструє на сьомому каналі зарубіжні стрічки, у яких вбивають, лякають, ґвалтують. Іншими словами, пропагують насильство та розбещеність. І молодь легко зазнає цього впливу. На мою думку, така деморалізація для держави страшніша від будь-яких катастроф. А тому треба вжити всіх необхідних заходів, щоб захистити молоде покоління від ідеалів з сумнівними репутаціями.

Олександр МІЛІЩУК. 40 років.
Харків.

ДАЙТЕ «ЗАКОННУ ПАЛИЦЮ»

Соціальний зріз: думка власкора

ЧОМУ ДЕРЖАВІ НІЯК НЕ ВДАЄТЬСЯ ЗАХИСТИТИ ІНТЕРЕСИ СПОЖИВАЧІВ

У Дніпропетровську трапилася новина: один депутат міськради побив шибки в райвиконкомі...

А діло, розповідають, було так. Надворі морози, а багатоповерховий житловий будинок майже не опалюється. Люди звернулися до депутата, депутат — в інстанції. Результат — нуль. Нарешті в передсятковий вечір квартиронаймачі, в яких луснув терпець, гуртом перестріли депутата. І той через півгодини грюкнув у зачинені двері райвиконкому. «Чого телесуєшся?» — пролунало з-за дверей. — Навіжених немає, щоб зараз бігти». От і не стримався народний обранець.

Ясно, що негарно вчинив. Навіть дуже погано. Будуть його сварити. Але поміркуємо: а які інші «дохідливі» санкції міг застосувати цей депутат?

Я ось про що, ціни на комунальні послуги зросли вже, мабуть, у сто разів, і ми погоджуємося, що інакше справді не може бути. Соціалізм минув. Усім стало ясно, що мусить запрацювати суто економічний фактор. Я з фірмою чи «конторою» укладаю договір, плачу вчасно скільки належить і маю всі підстави розраховувати, що коли фірма схибить, то заплатить уже мені неустойку. Причому в кілька разів більшу, ніж місячний тариф на дану послугу.

Простенький приклад. За телефон я тепер плачу 80 купонів на місяць, не ображаюся, бо все правильно. Та ось телефон замовк — поломка на лінії. За тиждень так і не добився, щоб полагодили. А чому, власне, витрачав нерви я, а не зв'язківці? Вісімдесят купонів з абонента мають же брати не для того, щоб тільки отримувати хороші заробітки і ні за що не відповідати! Ні, любі друзі, домовляйтеся зі мною інакше: добу телефон не працює — компенсуйте незручності удесятеро більшим штрафом на мою користь. Жорстоко? Зовсім ні, якщо це справді ринок, хіба ви не знали?

Навмисне не хочуть знати.

У Дніпропетровську зараз, куди не поткнися, кіоски, лотки, шпаківниці-павільйони. Торгують у них чим попало — і продуктами, й одягом... І на жодному не значиться, кому він належить. Якщо отруїшся невідь-чиєю ковбасою, винного удень з вогнем не знайдеш. Купиш чобітки, котрі завтра ж розповзуться, — знову невідомо, хто мусить відшкодувати збиток. Я почав цікавитися біля цих кіосків, чиї вони.

— Не ваше діло, вам і знати цього не треба, — кажуть.

— Ні, — заперечую, — повинен знати, бо я плачу гроші і...

— А я заплатив хабар і від міліції та рекетирів відкупився, — заявив мені один з віконця колишнього союздруківського кіоску, — і тепер маю право робити, як захочу, бо хазяїн...

Ви чули? Це я до депутатів звертаюся. Чому хабар для виконкому всьому голова, а не договір, яким би передбачалася необхідна — в інтересах покупців — відповідальність господаря-комерсанта? Чому він від рекетирів відкупився, а не від нас, образно кажучи? Хай торгує на здоров'я, але тільки після того, коли міська влада зажадає від нього ясності, що це за товар і звідки, а також гарантій, що дурити покупців — зась. А що звичні в минулому адміністративні санкції — ілюзія та омана, зараз видно, як ніколи. На них надіятися марно. Захищати інтереси споживачів державі явно не вдається. Виходить пародія-насмішка, а не захист.

Восени ще позаминулого року була утворена державна інспекція із захисту прав споживачів. Та коли у червні минулого Кабінет міністрів видав розпорядження реорганізувати інспекцію в комітет у справах захисту прав споживачів, то у Дніпропетровську, як, підозрюю, і всюди, нічого було реорганізовувати. Інспекції просто не існувало. Відтак не виникало і комітету. Врешті-решт виникла держадміністрація, а при ній — управління у справах захисту прав споживачів. Нарешті. Дякувати Богу, що, на відміну від інших областей, у нас не встигли розігнати народний контроль — от його на чолі з Григорієм Костюком хутко й «перепрофілювали». Але тепер на корпункт дзвонять читачі газети: «Костюк сидить тихо, як миша в норі». Або й таке: «До Костюка звертатися даремно...». Я зателефонував Григорію Івановичу.

— То давай зустрінемося, — чую збуджений голос.— Бо я вже не знаю, до кого й апелювати...

Ви здогадуєтеся? Так, так, служба Григорія Костюка безправна й безсила. Показали мені довідку. Процитую лише один абзац, бо інші з подробицями ще страшніші. Отже:

«Перевірками виявлені грубі порушення правил торгівлі продовольчими товарами у 97 відсотків від загальної кількості перевірених в області підприємств, що створює умови для масових харчових отруєнь та загрожує здоров'ю покупців. Майже скрізь відсутні сертифікати, посвідчення якості та інші документи, які б підтверджували придатність продуктів харчування. Приймаються для реалізації продовольчі товари, виготовлені і приватними особами в домашніх умовах, і в інших регіонах та імпортні, походження яких сумнівне. Не витримуються терміни реалізації харчових продуктів. У комерційних магазинах працюють продавці, які не пройшли медичних оглядів...».

— У нас ніяких повноважень,— скаржиться Григорій Іванович,— попросіть через газету народних депутатів, щоб внесли зміни в закон про захист прав споживачів. Щоб ми могли керівників або власників усіх без винятку торговельних закладів за неподобства штрафувати у розмірі десять, двадцять, п'ятдесят місячних окладів.

Не заперечую, що пропозиція Костюка — уже не абищо. Але гадаю, що більшого треба домагатися. Потрібен зовсім інший закон. Кожен, у кого є можливість, бажання і хист, хай торгує. Та гарантуючи покупцям якість і безпеку. Не можеш так — держава стягне з тебе стільки, що рік перебиватимешся на сухарях чи й зовсім залишишся без нічого. Так, і прибуток віддай, аби покрити збитки потерпілим, а свою «точку» закривай — і крапка.

Ніякого велосипеда я тут не вигадую — так давно заведено у тому світі, який ми заздрісно називаємо цивілізованим. Багатіти багатій, але не шкодячи ближнім.

І я навіть не згадував би про чесність та порядність, коли говоримо тепер про бізнес і вільне підприємництво, щоб не напускати зайвого туману. Необхідна елементарна залежність від законів — оце і всього. А вже чого ці закони вимагатимуть, які обопільні обов'язки та гарантії — це, зауважу, від чесноти та порядності залежить. Всієї держави.

Окрім управління Григорія Костюка у Дніпропетровську існує громадська асоціація споживачів, яка також з усіх сил старається нам зарадити у стосунках з постачальниками послуг і товарів. На запитання, хто захистить нас від «ринку», її президент Григорій Дубовий відповів: «Ми самі». А я думаю, що передусім повинна захистити держава.

Страховий ринок також для нас у новину і обіцяє неабиякі переваги та зручності. Одначе поки що твориться на ньому щось незбагненно розгнуздане й нечестиве. Десятки, якщо не сотні компаній насправді «варять» гроші, поки можна, і ніхто не хапає за руку, а не нагромаджують кошти для постійних гарантій своїх клієнтів. Обдурять же, не моргнувши оком, і після ніхто тобі не допоможе.

...Бити шибки та двері — справді не метод. Про це нагадує і отой кіоск, господар якого хвалився мені, що за хабаря «придбав право робити, як йому заманеться»,— третій місяць стоїть кіоск порожній з потрощеними шибками.

Адміністративною палицею справедливого порядку не навести. Бо якщо й орудувати, то лише «палицею законною»...

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ТАЄМНИЦЯ ЛЮБОВІ

Культура

Ярему Гояна я знав як прекрасного журналіста-нарисовця, що вмів талановито й живо писати про людей свого Покуття, про столітнього композитора-класика Станіслава Людкевича і про юного ще на той час «прикарпатського соловейка» — співака Михайла Сливоцького, про багатьох інших зірок українського мистецького неба, що давали крила своїй добі, сіяли світло й радість, що працею на нивах і заводах уславлювали день свій.

Отож особисто для мене було незвичним те, що колишній журналіст, а нинішній видавець написав теплу, мудру, патріотичну й поетичну повість «Таємниця Лесикової скрипки», ім'я головного персонажа якої перегукується з іменем народного героя Карпат — Довбуша. Тобто Лесика, який відкриває собі не тільки таємниці шаблі й топірця, а й скрипки. Після прочитання цієї повісті для дітей я заново взяв до рук попередню Гоянову книжку «Вогні явора», яку доводилося вже читати, будучи членом приймальної Комісії Спілки письменників України, за яку Ярема й одержав членський квиток нашої творчої «республіки». Взяв, щоб відчути, як автор переходив отой другий міст від публіцистики до художнього краснописання. І треба сказати, що зробив він це відважно, хоч на тому калиновому мості підстерігав його змій шаблону, і письменник міг просто стати його жертвою. Але цього, на щастя, не трапилося. І насамперед тому, що автор «Таємниці Лесикової скрипки» прийшов у літературу, напившись живої води з фольклорного джерела, яке ніколи не замулювалося чужорідними впливами в його рідному селі Залуччі, що над Черемошем. А завжди озивалося до покутян, які тут живуть, до матері України розмаїтими колядками, Маланчиними і йорданськими щедрівками, гаївками, ладканками, баладними співанками, коломийками-зозулицями, — здається, нема такого жанру усної народної поезії, який не цвів би у краю, де грають хвилі Черемошу й Пруту, де автор починав свою дорогу від шкільного порога й колгоспної ферми.

Але свого маленького героя Лесика письменник повіз із Києва не на берег річки свого дитинства, а на Бойківщину, де Бескиди, де річка Стрий, де легендарна гора Парашка при старовинній дорозі із Ґалича на Загір'я, де мовчазні скелі, де закопані Довбушеві скарби на горі Явірник. Ця книжка цінна передусім тим, що легенди, пісні, повір'я, якими сподоблена тканина твору, — то не тільки поетизація опришківського руху, опришківської доби. У ній знайдете цікаві міркування про воїнів Київської Русі, й про козацтво, уособленням якого є козак Мамай. Козак-верхівець, що на полотні, переносить Лесика з київського помешкання в бойківські Карпати.

Але «грає» Лесикова скрипка не тільки на струнах історії. В книжці майстерно поєднано реалістичні малюнки з історичними картинами про село, про природу. Духовність дідівської оселі через батьківство передається, як найдорожче віно, внукові. Автор прекрасно знає побут сільської родини, традиції, обряди, і, найголовніше, — вміє про все оповідати по-вчительськи мудро й захоплююче. Причому світ дитини не обмежується стелею сільської хати чи міської квартири, а сягає верховинських зірок, лелечого гнізда, козацької пшениці й смерекової живиці, запах якої, мов запах зілля-євшану, ходитиме з людиною від колиски й до труни, про яку Ярема Гоян не згадує, бо попереду перед хлопчиком стелиться життєва дорога, на якій він буде величний, як колосок пшеничний, і ростиме на потіху своїй родині й на славу Україні.

Коли перегорнеш передостанню сторінку цієї розкішно виданої і прекрасно оформленої художницею Оксаною Лисенко книжки, то звернеш увагу, що «Таємниця Лесикової скрипки» написана ще 1975 року. Чи могла вона побачити світ у ті роки? Думаю, жодне видавництво не зважилося б тоді благословити таку книжку у світ, щоб не наразитися на нищівну критику скопців, які наглядали за ідейною цнотою художніх видань. Така патріотична книжка була б неодмінно покалічена рецензентами й редакторами або й «зарізана» в рукописі.

Не краща доля чекала «Таємницю Лесикової скрипки» і в наш час: нема коштів, нема паперу. Прем'єр-міністр України, наприклад, нагадує, що відродження корейської економіки почалося від духовного відродження народу Кореї. І в той же час перші особи попереднього уряду України зробили все, щоб практично знищити книговидавниче господарство в нашій державі, довели до жебрацтва письменників, композиторів, художників, редакторів... Добре, що в далекій Австралії знайшлися Марія і Михайло Гояни, які з меценатською прихильністю допомогли своєму однофамільцеві Яремі Гояну видати «Таємницю Лесикової скрипки», яка цілком заслуговує високої нагороди — Державної премії України імені Т. Шевченка, а її автор — звання лауреата.

Степан ПУШИК,
голова підкомісії Верховної Ради України з питань розвитку національних культур в Україні, письменник, лауреат Державної премії України імені Т. Шевченка.

Мова

НЕ ВМІЄШ — НАВЧИМО...

Для забезпечення вимог Закону України «Про мови в Українській РСР» представник Президента у Київській області І. Капштик видав розпорядження. Згідно з цим документом районним держадміністраціям, міськвиконкомам, відповідним службам облдержадміністрації запропоновано поновити склад комісій по впровадженню Закону, забезпечити всебічний розвиток української мови як державної. Протягом другого кварталу 1993 року намічено провести атестацію працівників усіх рівнів обласної виконавчої влади, щоб з'ясувати, наскільки вони опанували державну мову.

За результатами атестації визначатимуться строки і форми оволодіння українською мовою для тих працівників, які не пройшли атестації. Звісно, у відповідності із вже згаданим Законом.

Підсумки цієї роботи будуть підбиті у серпні нинішнього року.

Прес-служба Київської облдержадміністрації.

Оголошуючи про своє народження та продовжуючи започатковану акціонерним банком «АЖІО» кампанію різдвяних вкладів, страхове товариство «ПРЕМІОР» оголошує початок програми весняного призового страхування життя:

розмір платежу — на ваш вибір;
сума страхового відшкодування — до 300% від внесеного платежу;
додаткові нарахування — до 100% річних на внесений платіж

В кінці терміну страхування:

повернення платежу з нарахованими коштами;
розиграш призів (товарів найвищого попиту);
суперпризи (безкоштовні закордонні тури);
кожний десятий страховий поліс виграшний;
захист у разі проведення урядом грошових реформ.
Термін страхування — 1 рік.
Приймаються колективні заявки від підприємств.
Платежі приймаються до 1 березня.

РЕГІОНАЛЬНІ ДИСТРИБУТОРИ СТРАХОВИХ ПОЛІСІВ:

— КІРОВОГРАДСЬКА СТРАХОВА КОМПАНІЯ
тел. (0522) 22-48-05, 316050 м. Кіровоград, вул. Тімірязєва, 76.

— СТРАХОВЕ АГЕНТСТВО «УКРАЇНА»
тел. (04736) 25-471 258300 м. Канів, вул. Героїв Дніпра, 1.

— СТРАХОВЕ ТОВАРИСТВО «ГАРАНТ»
тел. (045) 46-861, 260100 м. Коростень, вул. Леніна, 16.

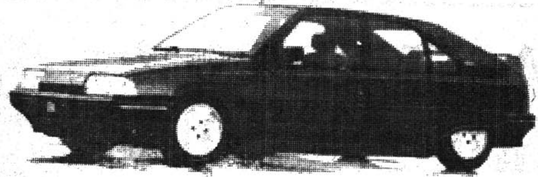
— ПОЛТАВСЬКА СТРАХОВА КОМПАНІЯ
тел. (05322) 2-14-74, 314000 м. Полтава, вул. Пушкіна, 45, кімната 50.

— СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ТРІУМФ»
тел. (0482) 24-13-72 (м. Одеса).

— ФІРМА «Б Т В»
тел. (0572) 98-78-75, м. Харків, вул. Дмитрівська, 23, кімната, 6.

— СТРАХОВЕ ТОВАРИСТВО «КРЕДО»
м. Іршава Закарпатської обл., вул. Матросова, 2.

Наша адреса: 254071, м Київ, вул. Лук'янівська, 65/67, 4 поверх. Телефон: (044) 417-31-26.

Сила і енергійність справжнього чоловіка,
елегантність і темперамент справжньої жінки,
надійність справжнього друга –

в автомобілях, що ми пропонуємо!

За купони, безготівково автомобілі:

Фольксваген – GOLF
Фольксваген – PASSAT – Варіант
Audi-80
Ситроен – ВХ-14
Ситроен – ВХ-15

Ми виправдаємо ваші сподівання

Виставка-продаж автомобілів за адресою:

Київ, пр-кт Глушкова, 1
Телефони: 261-62-50
228-75-96
Fax. 228-75-96.

Організація реалізує зі складу друкарські машинки нового покоління з пам'яттю, якість друку на рівні комп'ютера з можливістю оформлення документів будь-якого вигляду і формату. Гарантійно-технічне обслуговування впродовж двох років.

Адреса: Мелітополь (06142) 3-11-72, 5-24-84;

Факс: 3-35-34.

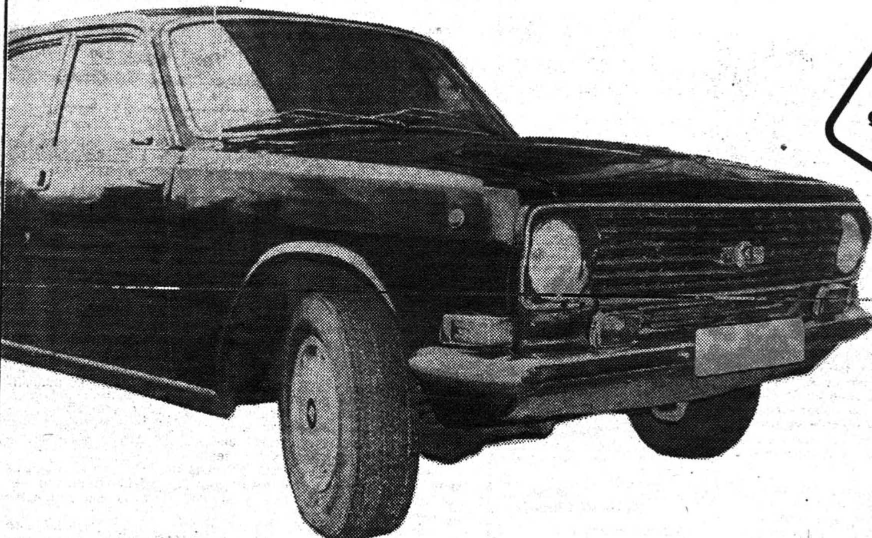
Фірма купить рублі за безготівковим розрахунком.
Тел. (0322) 75-19-98, м. Львів.

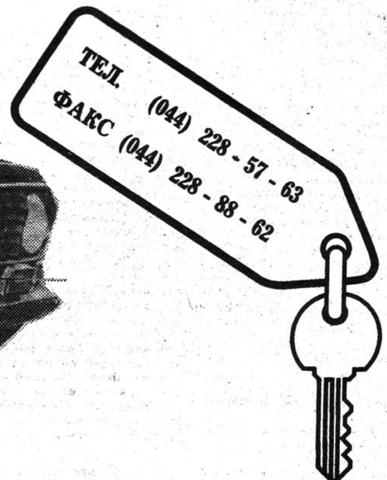

ФІРМА «ДОВІРА»

купить новий автомобіль ГАЗ-24-10, ГАЗ-31-029.

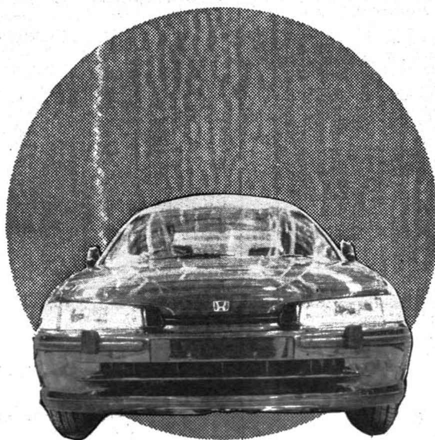
Форма оплати — будь-яка,
в тому числі й у вільно конвертованій валюті.

АВТОМОБИЛИ ХОНДА -
ЗАВТРА НАЧИНАЕТСЯ СЕГОДНЯ

**Модели,
получившие признание
в США, Японии, Европе,- для Украины**

Civic ACCORD

**Оформление покупки - в течение 1 часа
Сервис с высоким "индексом удовлетворения клиента" на станции "Киев - Хонда"**

**СП "ДНИПРО МОТОР ИНВЕСТ"
тел. (044) 442 - 20 - 19**

Срочное изготовление на оборудовании ARISTO (Германия)

**самоклеющихся надписей, эмблем, фирменной атрибутики для последующего нанесения на щиты, вывески, стекла витрин, борта автомобилей и любую другую гладкую поверхность.
Яркость, многоцветие и качество гарантируют немецкие фирмы «НЕШЕМ» и «X - люкс» - изготовители самоклеющейся пленки.**

Мы заставим *РАДУГУ* **работать для Вас!**

INKO CONSULTING UKRAINE *Тел. 264-22-02*

FORD — цілий Світ,

який може бути й твоїм !

Перепустка до Світу ФОРДУ-

*Українсько - Американське СП
« ВІННЕР ФОРД КИЇВ »
телефон: (044) 220 - 00 - 00
телефакс: (044) 220 - 01 - 81*

Автомобілі: SCORPIO * ORION * SIERRA * ESCORT * TRANSIT * JEEP EXPLORER

ПОНЕДІЛОК
15 лютого

I ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Хочеться вірити».
16.40 Вервиця. Стрітення.
17.10 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка 1993 р. Світлана Фоміних — керівник жіночого академічного хору м. Миколаєва.
17.40 Зустріч на ваше прохання. Творча група фільму «Просвітлої дороги свічка чорна».
18.05 Документальна кінотрилогія «Просвітлої дороги свічка чорна». Фільм 1 «Верни до мене, пам'яте моя».
19.00 УТН.
19.20 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Понеділок — день важкий». «Візитна картка», «Україна 20-х років», «Острів душі».
20.15 Зимова Спартакіада України.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.25 Акценти.
21.40 «Ай Ті енд Ті — телефонний зв'язок майбутнього».
21.50 Чарівний промінь.
22.35 Нон-стоп-рандеву.
23.35 Худ. фільм «Три Марії та Іван» (Болгарія).
0.40 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 «Добра казка». Мультфільм.
15.30 Студія «Око» представляє прем'єру док. фільму «Біль пам'яті».
16.10 Асоціація дитячого телебачення. Концерт юних музикантів (Ашгабат).
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 НЕП.
17.55 Зоряний час.
18.35 Гол.
19.10 Прем'єра худ. телесеріалу «Горячев та інші». 3 серія.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Фільми нашої пам'яті. «Дама з собачкою».
22.20 Крок до свободи.
22.25 Бомонд.
22.45 Однак.
23.20 ТБ-галерея.
23.40 Євгеник і...
0.00 Джемсейшн. У перерві — 23.00 Новини.
0.30 Прес-експрес.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Цілком секретно.
8.55 Паралелі.
9.10 Золота шпора.
9.40 К-2 представляє: «Ню».
10.35 Телекросворд.
11.05 «Пряма трансляція». Худ. фільм.
12.35 Мульти-пульти. «Курносик».
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.35 Там-там новини.
15.30 Студія «Рост». Фаетон.
16.15 ТрансРосефір. Відображення.
17.00 Спасіння-911.
18.00 Віктор Астаф'єв. «Час миру».
18.20 Бізнес в Росії.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Катерина Вороненко.
19.10 Мультфільми.
19.30 СІТ-3.
19.40 Мультфільми.
19.50 Візитка.
19.55 Які ми?
20.00 Дорога додому.
21.00 Худ. фільм.
22.30 СІТ-3.
22.40 Фортуна.
22.50 Лантух солі.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.55 Мультфільми.
13.10 Худ. фільм «Спадщина казначея Стамбула». Пригодницька стрічка.
14.45 Відеомузика.
15.00 Худ. фільм «Людина, що бачила завтра». Історичний фільм.
19.20 Мультфільм.
19.30 Було таке кіно. Худ. фільм. «Дев'ять днів одного року». Драма.
21.20 Відеомузика.
21.30 Худ. фільм «Білі піски». Детектив.

ВІВТОРОК
16 лютого

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Кінопроба. Телегра.
9.00 «Знову чую голос твій».
9.30 Худ. телефільм «Страховий агент».
10.35 Доброго вам здоров'я. Радіаційна гігієна.
11.05 Мультфільм «Кругосвітня подорож Віллі Фога». 9 і 10 серії.
12.00 УТН.
12.10 Багатосерійний худ. телефільм «Водетаун». 61 серія.
16.00 УТН.
16.10 «І сопілка, і цимбали». Виступ дитячого ансамблю народної музики і пісні «Український сувенір».
16.25 Освітній канал для школярів. Українська література. Поезія О. Олеся. Музика. П. Чайковський і Україна.
17.30 Фільм-балет «Дон Жуан».
17.50 Документальна кінотрилогія «Просвітлої дороги свічка чорна». Фільм 2 «У білій стужі сонце України».
18.35 «Мої пісні». Концерт заслуженої артистки України Марії Сороки та тріо бандуристок «Червона калина».
19.00 УТН.
19.20 Депутатський канал.
19.55 Прем'єра телефільму «Сповідь» («Укртелефільм»).
20.15 «Чари кохання». Живописець М. Пимоненко.
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 «Україна і світ».
21.55 Молодіжна студія. «Фантон».
22.40 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Два кроки до тиші».
0.00 УТН.
0.10 Баскетбол. Чемпіонат України. «Будівельник» (Київ) — «Динамо» (Дніпро).

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Веселі нотки.
8.35 «Три банани». Мультфільм.
8.50 Прем'єра худ. телефільму «Ріка брехні». 4 серія.
9.40 «Горячев та інші». Худ. телесеріал. 3 серія.
10.10 Рок-урок.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Ж. Сіменон. «Мегре і стара дама». Телевистава. Частина 1.
12.40 «Перед самим собою». Худ. телефільм. 1 серія.
13.50 «Сонячний зайчик». Мультфільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Діловий вісник.
14.40 Світ грошей Адама Сміта.
15.10 Програма Литовського телебачення для дітей.
16.05 Рок-урок.
16.45 Як досягти успіху.
17.00 Новини.
17.25 Литва сьогодні.
17.50 Прем'єра худ. телефільму «Ріка брехні». 4 серія.
18.40 «Мініатюра». Музична програма.
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра телевистави «Влада».
22.30 Максима.
23.05 Новини.
23.30 Радіо «Труба».
0.00 Прес-експрес.
0.10 Ж. Сіменон. «Мегре і стара дама». Телевистава. Частина 1.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Момент істини.
8.50 Дозвілля. Домашній клуб.
9.05 Наш сад.
9.35 «Бруней — обитель світу».
9.55 Музика крупним планом. Е. Денисов.
10.50 Репортер.
10.55 «Змієлов». Худ. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.35 Там-там-новини.
14.35 Караван.
16.15 ТрансРосефір. Кавказ-ревю.
17.00 Коли ми були дітьми.
17.15 Аз єсмь.
18.00 На VII сесії Верховної Ради України.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.15 «Каприччіо».
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 132 серія.
20.15 На VII сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

14.00 Мультфільми.
14.20 Худ. фільм «Руслан та Людмила». Казка.
16.45 Відеомузика.
19.05 Мультфільми.
19.20 Худ. фільм «Осінній марафон». Лірична комедія.
20.55 Відеомузика.
21.05 Худ. фільм «Обличчя зі шрамом». Гангстерський фільм.

СЕРЕДА
17 лютого

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Свічадо.
8.50 Худ. фільм «Два кроки до тиші».
10.10 Концерт оркестру народних інструментів Донецької консерваторії.
10.45 Мультфільм «Кругосвітня подорож Віллі Фога». 11 і 12 серії.
11.40 В. Сильвестров. «Тихі пісні».
12.00 УТН.
12.10 Багатосерійний худ. телефільм «Водетаун». 62 серія.
16.00 УТН.
16.10 «Обереги дитинства».
16.40 Канал «Д».
17.40 Документальна кінотрилогія «Просвітлої дороги свічка чорна». Фільм 3 «Розіп'ятий на чорному хресті».
18.35 Естрадні ритми.
19.00 УТН.
19.20 Фортепіанні твори О. Скрябіна.
19.45 За і проти.
20.15 «Нокаут». Новини кікбоксингу.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Акценти.
21.50 Живе слово. Комп'ютер і мова.
22.20 «Ай Ті енд Ті — телефонний зв'язок майбутнього».
22.30 Красуня Києва.
23.45 Вечірній концерт.
0.05 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Подивись — послухай.
8.40 Прем'єра худ. телефільму «Ріка брехні». 5 серія.
9.30 У світі тварин (з сурдоперекладом).
10.10 Асоціація дитячого телебачення. Концерт юних музикантів.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Ж. Сіменон. «Мегре і стара дама». Телевистава. Частина 2.
12.35 «Перед самим собою». Худ. телефільм. 2 серія.
13.40 «Коваль-чаклун». Мультфільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 Співає Т. Суворова.
15.30 «Еміль з Леннеберґі». Худ. телефільм. 12 серія.
16.00 Між нами, дівчатами...
16.20 Прем'єра мультфільму «Літаючий будинок». 3 серія (США).
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Вірча грамота».
17.50 Прем'єра худ. телефільму «Ріка брехні». 5 серія.
18.45 Музична мозаїка.
19.00 Чорта з два.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра художньо-публіцистичного фільму «Росія, яку ми втратили». Вступне слово і відповіді на запитання телеглядачів у прямому ефірі С. Говорухіна.
23.00 Новини.
23.25 Л-клуб.
0.05 Прес-експрес.
0.15 Ж. Сіменон. «Мегре і стара дама». Телевистава. Частина 2.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Рік з Гайдаром.
8.25 Ранковий концерт.
8.40 Співвітчизники. Інші росіяни.
9.10 Вустами маляти.
9.55 Аз єсмь.
10.40 Концерт камерного оркестру.
11.05 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 132 серія.
11.55 «Бурда моден» пропонує...
12.25 Антракт. Співає Кріс Кельмі.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.35 Там-там-новини.
15.45 Студія «Рост». «Запрошення».
16.15 ТрансРосефір. Далекий Схід.
17.00 Християнська програма.
17.30 Майстри. Трикутна сфера О. Рукавишникова.
18.00 На VII сесії Верховної Ради України.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.15 Фільм-концерт «Варкарола».
19.30 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 133 серія.
20.20 На VII сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

19.20 Мультфільм.
19.30 Худ. фільм «Калина червона». Драма.

ЧЕТВЕР
18 лютого

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ. телефільм «Легкі кроки».
9.25 Ф. Крейслер. Вальси.
9.40 Мультфільм «Кругосвітня подорож Віллі Фога». 13 і 14 серії.
10.35 Шкільний екран. 9 кл. Українська література. Т. Шевченко. «Сон».
11.05 Муз. фільм «Ой летіли дикі гуси».
12.00 УТН.
12.10 Багатосерійний худ. телефільм «Водетаун». 63 серія.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Чаклун та фея». Лялькова вистава.
16.45 Освітній канал для школярів. Історія України. Ярослав Мудрий. «На всі руки майстер».
17.35 Док. фільм «Благословляю і молюся...».
18.35 Українська фортепіанна музика.
19.00 УТН.
19.20 «Право». Телерадіоканал.
19.50 Хокей. Кубок МХЛ. «Сокіл-Ескулап» (Київ) — «Пардаугава» (Рига). 2 і 3 періоди.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Молодіжна студія «Гарт».
22.35 Худ. фільм «Весь світ в очах твоїх».
23.40 «Яблуко спокуси».
0.10 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 «Ранкова пісенька». Мультфільм.
8.35 Прем'єра худ. телефільму «Ріка брехні». 6 серія.
9.25 Наш музичний клуб.
10.05 ...До шістнадцяти і старші.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Зимовище на Студеній». Худ. телефільм.
12.30 «Коротка гра». Худ. телефільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 «Еміль з Леннеберґі». Худ. телефільм. 13 серія.
15.45 «Переполох». Мультфільм.
16.00 Наш музичний клуб.
16.40 ...До шістнадцяти і старші. У перерві — 17.00 Новини.
17.50 Прем'єра худ. телефільму «Ріка брехні». 6 серія.
18.45 «Рен ТВ» представляє.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Мільйон».
21.10 Музика в ефірі.
23.00 Новини.
23.25 Лижний спорт. Чемпіонат світу. Двоборство. Стрибки з трампліна.
0.10 Прес-експрес.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
8.00 Студія «Nota bene».
8.55 Дозвілля.
9.10 Концерт М. Шутової.
9.40 Надбання республіки. Повернення.
10.00 Тиша 9.
11.00 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 133 серія.
11.50 «Росія мені сниться зрідка...». Док. фільм про Ф. Шаляпіна.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
15.25 Там-там-новини.
15.40 Мульти-пульти.
16.15 Відкритий світ.
17.00 М-трест.
17.15 Опозиція.
18.00 На VII сесії Верховної Ради України.
18.45 Київська панорама.
19.05 Фільм-концерт «Щоб співав соловейко».
19.35 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 134 серія.
20.25 На VII сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.50 Мультфільм.
14.00 Худ. фільм «Ті, що не піддаються». Комедія.
15.20 Відеомузика.
15.30 Худ. фільм «Міський командос». Фантастика.
19.35 Мультфільми.
19.50 На ваші прохання. Худ. фільм «Люба, я зменшив дітей». Фантастична комедія.
21.15 Відеомузика.
21.30 Худ. фільм «Термінатор-2». Фантастичний трилер.

П'ЯТНИЦЯ
19 лютого

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Концерт заслуженого симфонічного оркестру Держтелерадіомовної компанії України.
8.45 Худ. фільм «Весь світ в очах твоїх».
9.50 Маленький концерт.
10.05 Молодіжна студія «Гарт».
11.05 Мультфільм «Кругосвітня подорож Віллі Фога». 15 і 16 серії.
12.00 УТН.
12.10 Багатосерійний худ. телефільм «Водетаун». 64 серія.
16.00 УТН.
16.10 Концертний салон «Камерата».
16.55 Дзвони Чорнобиля. Три долі.
17.30 Сад, город.
17.45 Грає Державний оркестр народних інструментів України.
18.10 Майстер пензля Марія Примаченко.
19.00 УТН.
19.20 Урядовий вісник.
19.50 Теніс. Кубок України.
20.15 «Про долю і вроду». Фольклорна програма.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Літературно - мистецька студія «Основа». М. Хвильовий. «Я (Романтика)».
22.30 Арт-майдан. Дні культури Беларусі в Україні. Пам'яті С. Турчака. Київському музичному — 125. Сторінки камерного виконавства. Зустріч з В. Шпортьком, А. Демиденком, естрадними співаками.
0.00 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Мультфільми.
8.50 Фільм — дітям. «Неймовірний випадок».
10.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Америка з М. Таратутою.
11.50 К. Чапек. «Засіб Макропулоса». Фільм-вистава Малого театру.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Блокнот.
15.10 «Гульджахан». Мультфільм.
15.20 Автоспорт. «Гонка зірок».
15.40 Лижний спорт. Чемпіонат світу. Двоборство. Гонка 15 км.
16.50 Справа.
17.00 Новини.
17.25 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Зірки опери».
17.45 Людина і закон.
18.15 Америка з М. Таратутою.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Прем'єра худ. телефільму «Товстошкірий». Із серіалу «Китаєць» (Франція).
22.30 Політбюро.
23.20 Музобоз.
0.00 Автошоу.
0.15 Майданчик «Обозу».
1.15 Прес-експрес.

II ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Вітчизна моя. Провінційні листи.
8.50 Дозвілля. Увага: знімаю.
9.05 Майстри. Трикутна сфера О. Рукавишникова.
9.35 Біла ворона.
10.20 Площа мистецтв. Р. Щедрін.
11.10 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 134 серія.
12.00 Селянське питання.
12.20 Чемпіонат світу з лижних видів спорту. 15 км. Жінки.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
15.25 Там-там-новини.
15.40 Студія «Рост».
16.10 ТрансРосефір. Згасла зірка?
16.40 Велике коло.
17.00 «Невразливий». Худ. фільм. 2 серія.
18.00 На VII сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

14.20 Мультфільми.
14.35 Худ. фільм «Графиня Коссель». Мелодрама.
16.50 Відеомузика.
19.05 Мультфільми.
19.20 Худ. фільм «Бенвенута». Мелодрама.
20.50 Відеомузика.
21.00 Худ. фільм «Голоси». Трилер.

СУБОТА 20 лютого

I ПРОГРАМА УТ

8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Фільм-концерт «Музика весни».
8.55 Ділові відомості.
9.25 Леся Українка. «Йоганна, жінка Хусова». Відеофільм-вистава.
10.20 «Яблуко спокуси».
10.50 «СВ — сімейний варіант».
11.20 Доброго вам здоров'я. Лікар за покликанням. (В. Саенко).
11.50 Худ. телефільм для дітей «Мільйон пригод».
13.00 Олімпійський п'єдестал.
14.00 Зустріч з молодими франківцями.
15.00 УТН.
15.15 Дитячий екологічний альманах «Оберіг». Випуск 2.
15.25 Живе слово.
15.55 Мультфільм «Д'Артаньяв і троє псів-мушкетерів». 11 і 12 серії.
16.45 Сонячні кларнети. Самодіяльні художні колективи Харківської області.
18.00 Наше коло.
18.30 В. Бібик. «До тебе звертаюсь, Господи».
19.00 УТН.
19.20 Хроніка МВС.
19.35 Багатосерійний худ. телефільм «Водетаун». 65 і 66 серії.
20.25 Наша мова. Час.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.25 І знову разом.
22.20 Мультфільм для дорослих «Вільний тиран».
22.30 Вікно в Америку. Спільна програма «Голосу Америки» і телекомпанії «Уорлднет».
23.00 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка 1993 р. Худ. фільм «Зміна долі».
0.40 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.15 Новини.
6.35 Ранкова гімнастика.
6.45 Прес-експрес.
6.55 Суботній ранок ділової людини.
7.40 Спорт-шанс.
8.10 «Марафон-15» — малятам.
8.35 Допоможи собі сам.
9.05 Автограф по суботах.
9.35 Інститут людини.
10.05 Музичний кіоск.
10.35 Авіакосмічний салон.
10.50 Прем'єра док. телефільму «Хокей Анатолія Тарасова». Фільм 2.
11.45 Служіння муз не терпить суєти.
12.15 Прем'єра худ. телефільму «Світ в іншому вимірі». Фільм 1.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Прем'єра док. телефільму «Новели про демократію» Фільм 2.
14.50 Мультфільми «Ну, постривай». 1 і 2 випуски.
15.15 Веді.
16.00 Спортивна програма «Ультра — сі».
17.00 Червоний квадрат.
17.40 Вікторія. Фестиваль солдатської пісні.
18.50 Прем'єра худ. телефільму «Сховище». Із серіалу «Вулиця правосуддя» (США).
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Королівська лава VII». (США).
21.40 Брейн-ринг.
22.40 Мультфільм для дорослих.
23.00 Новини.
23.20 Нічний канал «Сно-бачення».

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Свій погляд на світ.
7.55 Джерела.
8.25 Дозвілля.
8.40 Студія «Рост».
9.10 Козирна дама.
9.40 Якщо вам після...
10.10 45 хвилин.
10.55 Пілігрим.
11.40 Зигзаг удачі.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Прем'єра мультфільму «Дораемон» (Японія).
13.35 Саркофаг і навколо нього.
14.05 Чемпіонат світу з лижних видів спорту. 30 км. Чоловіки.
16.05 Я люблю РТВ.
16.20 Чемпіонат України з синхронного плавання.
17.00 Хокей. Кубок МХЛ. «Сокіл-Ескулап» (Київ) — СКА (Санкт-Петербург). У перерві — Київська панорама.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Мультфільм.
19.30 СІТ-3.
19.40 Вечір з «Роксоланою».
20.10 Хіт-рік.
20.40 «3×200».
21.00 Худ. фільм.
22.30 СІТ-3.
22.40 Віннер — до...
22.50 Субота... Вечір...
23.20 Віннер — після...

НЕДІЛЯ 21 лютого

I ПРОГРАМА УТ

9.30 Док. фільм «Історик та історія».
9.50 Канал «Д».
10.50 Сцени з опери М. Мусоргського «Борис Годунов».
11.45 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка 1993 р. Худ. фільм «Зоряне відрядження».
13.00 Мультфільм на замовлення.
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.15 Село і люди.
16.00 На варті.
16.45 Клас-юніор-бізнес.
17.45 Мультфільм «Кріт і медицина».
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Багатосерійний худ. телефільм «Водетаун». 67 і 68 серії.
20.05 Співає Ганна Солонична.
20.25 Мультфільм «Літаючий будинок». 9 серія.
20.55 Артистичне казино.
21.40 Пісні кохання.
22.05 Будьте з нами. Інформаційна музична програма.
23.35 Мультфільми для дорослих.
0.05 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.30 З ранку раненько. Прем'єра мультфільму «Денвер — останній з динозаврів» (Франція).
9.00 Доки всі вдома.
9.30 Марафон-15.
10.20 Під знаком «Пі».
11.05 Прем'єра телефільму для дітей «Пригоди Чорного Красунчика».
11.30 Лижний спорт. Чемпіонат світу. 5 км. Жінки.
12.30 Ситуація.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Геркулес».
13.10 Прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.00 Клуб мандрівників.
15.50 Живе дерево ремесел.
15.55 Прем'єра мультфільмів «Каспер і його друзі» (Англія), «Справжні мисливці за привидами» (США).
16.50 Панорама.
17.30 Телелоція.
17.45 Новини.
18.00 Чудова сімка.
19.05 Прем'єра телевистави «Гра тіней».
20.55 Реклама.
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 «Вокзал мрії». З. Соткілава.
23.00 Новини.
23.25 «Ранкова зірка» в нічному ефірі.
0.05 Футбол «На шляху до Уемблі».

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Баскетбольний огляд НБА.
7.55 Програма «03».
8.25 Студія «Рост». Тон-лабіринт.
8.55 «Ви по праву король...» А. Вертинський.
9.25 Мегаполіс.
10.00 Ати-бати...
10.30 Телекросворд. «Муз-біржа».
11.00 «Коли приходить старість». Худ. фільм. (Японія).
12.10 Гандбол. Кубок володарів кубків європейських країн. Жінки. «Мотор» (Запоріжжя) — «Волан» (Софія).
13.20 Не вирубати...
13.35 Кращі ігри НБА.
14.35 «Дім, де зігріваються серця».
15.20 Познер і Донах'ю.
15.50 У світі тварин.
16.50 Чемпіонат України з синхронного плавання.
17.30 Телефільм «Кассандра».
18.00 «Яхад».
18.30 Обличчям до столиці.
19.00 Візитка. Олена Косяченко.
19.05 Мультфільми.
19.30 СІТ-3.
19.40 Мої друзі.
20.00 Сиди і дивись.
20.10 І тільки футбол.
20.40 Худ. фільм «Дуже важлива персона» (Польща).
22.30 СІТ-3.
22.40 Візитка.
22.45 Зустрічі з Висоцьким.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.00 Мультфільми.
13.15 Худ. фільм «Люба, я збільшив дитину». Фантастична комедія.
14.45 Відеомузика.
18.30 Мультфільми.
18.45 Худ. фільм «Графиня Коссель». Мелодрама.
21.05 Інформаційна програма «Рулетка».
21.25 Відеомузика.
21.45 Зарубіжний кінозал. «Сатанинська краса».

Футбол

ЗУХВАЛИЙ НОВАЧОК

Чотири роки тому, в місті Олександрії, що на Кіровоградщині, на світ народилася нова команда «Поліграфтехніка». Новачок виявився зухвалим: відмінно виступав у чемпіонаті республіки серед колективів фізкультури. А згодом здобув право грати у першій лізі вже національного чемпіонату.

Раніше його тренували привізні фахівці Але нещодавно цю традицію було порушено, і клуб очолив місцевий — Юрій КОВАЛЬ.

— Наші скромні успіхи, — розповідає він, — здобуті насамперед завдяки президентові клубу (він же — директор заводу «Поліграфтехніка») 37-річному Миколі Лавренку. Ця людина, без перебільшень, протягом короткого часу зробила маленьке диво. Закоханий у футбол, максималіст Микола Миколайович з перших же днів існування колективу ставив перед ним високі завдання. Все, що ми маємо сьогодні, робилося зусиллями лише одного заводу. До речі, виробничий колектив «Поліграфтехніки» не такий уже й великий — 900 працівників. Однак продукція олександрійців мала величезний попит і в колишньому Союзі, і за кордоном.

Позаторік ми збудували власний футбольний стадіон на сім тисяч місць: комфортабельний, з хорошим полем, сучасним табло. Гадаю, він — один з найкращих у першій лізі. Поряд — чудовий спорткомплекс: ігровий зал (40×20), сауна, відновлювальний центр.

Є в місті і старий стадіон «Шахтар», який останнім часом був мов безпритульний. Взяли на свій баланс і цю споруду. Там починаємо грати весною, щоб не псувати поле головного стадіону. На «Шахтарі» ведеться вся робота з масового та дитячо-юнацького футболу.

— І що, ідуть люди на матчі, які відбуваються на вашому красені-семитисячнику?

— Звичайно. Адже про вболівальників намагаємося дбати насамперед. Перед іграми заводські автобуси курсують між центром міста і спортивною спорудою, безплатно перевозячи прихильників футболу. Маємо домовленість з Київським пивзаводом «Оболонь», продукція якого — «Фанта», «Пепсі», чудове пиво — регулярно і в достатній кількості реалізується під час футбольних зустрічей. Звичайно, є вдосталь буфетів з досить пристойним асортиментом і, в міру можливості, нормальними цінами. Нарешті, добре працює стадіонна інформаційна служба.

— Складається враження, що у вас прямо ідилія якась...

— Знаєте, кожний хвалить свій дім. Але, зрозуміло, це не означає, що не помічаємо недоліків. Звичайно ж, проблеми у нас є. Бракує, приміром, заміської тренувальної бази, без якої дуже сутужно. Виходимо із становища, користуючись заводським гуртожитком, в якому для команди створюємо нормальні умови. Хоча, повторюю, це все — не те, що вимагається.

Скажу й про те, що за наявності інфляції, стрибків цін, одному заводу «Поліграфтехніка» утримувати футбольну команду майстрів стає дедалі важче. Хоча скажу, що останнім часом клуб створив власні комерційні структури і до заводської кишені практично не зазирає. Однак хотілося, щоб і в місті на нас подивилися приязніше. Ще більше претензій до обласних організацій. У Кіровограді ніяк не змиряться з тим, що наш периферійний клуб грає солідніше і стабільніше, ніж обласна «Зірка».

— Гаразд. Дещо про ваше життя-буття з'ясували. А тепер поговорімо про головне: футбол. Пам'ятаю, нинішній чемпіонат «Поліграфтехніка» почала далеко не на високій ноті. Що ж сталося тоді?

— Почали ми другий чемпіонат України вкрай невдало. Але для цього були вагомі причини. За тиждень перед його початком команду залишив її головний тренер Олександр Іщенко. За ним пішло кілька провідних гравців, зокрема, Мальованець і Леонов. Деякі футболісти зазнали травм. Тому лише одинадцять гравців основного складу і кілька необстріляних новачків вирушили на перші зустрічі до Очакова та Одеси. Хоч ми майже ні в чому не поступалися «Артанії» та СК «Одеса», але додому повернулися без очок. І тут нас чекав черговий удар — поразка від чортківців. Це тоді коли навіть нічию на своєму полі вважаємо за велику невдачу. Одне слово, було дуже важко.

— Як же виходили з прориву?

— Спершу доукомплектували команду. Запросили з «Чайки» Павла Шкорика, Валерія Шашка та Олега Швидюка, у яких закінчилися контракти в Севастополі. Це тріо помітно посилило гру «Поліграфтехніки». До нього приєднався й досвідчений кіровоградець Микола Шевченко, який останнім часом виступав у Польщі.

— І все тоді пішло мов по маслу?

— Якби ж так. Були, звичайно, матчі, про які приємно згадати. Перемога в Сіверськодонецьку над «Хіміком». Хоча в наші ворота господарі били два пенальті. Зустріч у Хмельницькому — 2:0. Перемога над амбіційним «Темпом» — 4:0, «Десною» — 5:0. Але були й провалені поєдинки. Скажімо, з «Ворсклою» і «Динамо-2» (Київ) в Олександрії. У киян вигравали 2:0, але примудрилися дозволити суперникові зрівняти рахунок. Це свідчить про те, що футболісти не на належному рівні провели підготовчий період. У перерві між колами постараємося надолужити прогаяне. А взагалі, десяте місце, на якому перебуваємо, не може бути для нас метою. Прагнутимемо поліпшити його.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.
Загальний тираж 769.353.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 45 6 7 8 9

Зам. 0311027.